

dialogi

Miesięcznik pedagogiczny

Nr 10 (217)
Grudzień 2017
Szczecin
ISSN 2300-9691

Święta czynią
nas lepszymi

**Święta czynią
nas lepszymi**
Zdjęcia: archiwum szkół i przedszkoli

**„Dialogi” Miesięcznik
Pedagogiczny**

e-mail:
dialogi@palac.szczecin.pl

Wydawca:
Pałac Młodzieży –
Pomorskie Centrum
Edukacji

Redagują:
Ewa Karasińska
(redaktor naczelna)
Ryszard Goclan
(redaktor techniczny)

Kolegium redakcyjne:

Paweł Bartnik
Katarzyna Fenczak
*Róża Czerniawska-
Karcz*
Bogdan Matławski
Wiesław Seidler

Zastrzegamy sobie
prawo do skracania,
opracowań,
redagowania
i adiustacji tekstów
oraz zmiany ich
tytułów.

Za treść ogłoszeń
odpowiedzialności
nie ponosimy.

Adres redakcji:
Pałac Młodzieży – PCE
al. Piastów 7
70-327 Szczecin
tel. 91 422 52 61
Konto: **PeKaO S.A.**
II O/Szczecin
75124039271111
001006361605

W numerze:

* **Dobro ma dwa końce** 4

* **Punkty za wolontariat,
rywalizacja w niesieniu
pomocy** 5-6

* **Serce do kochania
i do działania** 7

* **Dzień Czarnego Kota
– czyli o akcji
„na kocią łapę”** 8

* **Marzycielska Paczka** 9
* **Szkoła serca i rozumu** ... 10
* **Mały Wolontariusz
– czyli jak pomagają
przedszkolaki** 11

* **„Góra grosza”
i nie tylko** 12

Szczęśliwych, pogodnych
i zdrowych Świąt
Bożego Narodzenia
oraz wszelkiej
pomyślności

w 2018 roku

życzy
Czytelnikom
Redakcja
„Dialogów”

* **Razem możemy więcej...
– akcje charytatywne** 13-14

* **Świąteczny relaks
z książką** 15-16

* **Ciekawostki** 16

* **W Pałacu literacko** 17

* **Akcent** 18

* **Rozstrzygnięcie konkursu
na najlepszy list...** 19

* **„Spełniamy marzenia
o kształceniu i pracy
w krajach UE** 20-27

* **Z wiatrem w żaglach** 27-31

* **Szkoła inna
niż wszystkie...** 32

**Warsztaty, konferencje, spotkania, projekcje
Sala do wynajęcia**

Pałac Młodzieży oferuje do wynajęcia salę multimedialną na 50 osób. Sala znajduje się w budynku nowej siedziby, przy al. Piastów 7 (centrum Szczecina). Wyposażona jest w nowoczesny sprzęt techniczny, m.in. projektor, rzutnik multimedialny i nagłośnienie w systemie dźwiękowym dolby surround. Można tu zorganizować m.in. warsztaty, konferencje, spotkania, projekcje. Gwarantujemy pomoc techniczną przy obsłudze.

Warunki wynajmu i terminy rezerwacji – w sekretariacie PM-PCE, tel. 91 422 52 61

DOBRO MA DWA KOŃCE

W grudniu 1843 roku ukazała się drukiem opowieść Karola Dikensa pt.: „*A Christmas Carol*”. Opowiadanie zyskało ogromną popularność i zostało przetłumaczone na wiele języków. Sam tytuł tłumaczony był na różne sposoby, np.: „*Kolęda prozą*”. Jednak największą popularność zyskało pod tytułem: „*Opowieść wigilijna*”.

Głównym bohaterem opowieści jest Ebenezer Scrooge, samotnik nie lubiący ludzi a do tego, sknera dbający jedynie o pomnażanie majątku. Akcja rozgrywa się w ciągu jednej nocy – nocy Bożego Narodzenia.

Noc wigilijna jest dla Scrooge'a czasem niesamowitych spotkań. Najpierw przychodzi duch Jakuba Marley'a, który za życia był jego partnerem w interesach. Duch ten cierpi pod ciężarem łańcucha win, który jest efektem jego własnego życia. Nawiedza Scrooge'a, aby przestrzec go, przed losem, który może czekać także jego, jeśli nie zmieni swojego sposobu postępowania. Tej samej nocy Scrooge'a nawiedzają kolejne duchy: Duch Dawnych Świąt Bożego Narodzenia, Duch Obecnych Świąt i Duch Świąt przyszłych. Duchy prowadzą Scrooge'a przez przeszłość ukazując mu jego błędy, teźniejszość z prawdą o obecnym życiu i przyszłość, która kończy się samotną śmiercią. To wszystko prowadzi Scrooge'a do wniosku, że życie jedynie dla samego siebie jest życiem beznadziejnym. Opowieść kończy się happy-endem i Scrooge zmienia się, stając się szczodrym i dobrym człowiekiem.

Choć od pierwszego wydania „*A Christmas Carol*” minęło ponad 170 lat historia ta jest nadal aktualna. Każdy, kto zadaje sobie pytanie: „*Dlaczego właśnie w Święta ludzie stają się dobrzy?*” powinien uważnie przeczytać „*Opowieść wigilijną*”.

Święta stawiają bardzo konkretne pytania o sens naszego życia. I nie jest to pytanie filozoficzne. Żyjesz: bo..., ponieważ..., dla...! W biegu codzienności musimy zatrzymać się choćby na chwilę i odpowiedzieć sobie na takie właśnie pytania. A kiedy już je sobie zadamy musimy zauważyć, że **prawdziwe dobro nie mnoży się przez gromadzenie, ale przez dawanie, dzielenie**. Tylko ten, kto potrafi się dzielić, kto jest miłosierny, nie cierpi braku. Niesamowite

jest to, że to co złe i słabe wokół nas jest jedynie brakiem tego co dobre. Nienawiść jest przecież brakiem miłości, ciemność brakiem światła, strach brakiem odwagi a pustka brakiem czegośkolwiek.

Przez cały rok doświadczamy przeróżnych życiowych wyzwań i trudności. Wielu z nas widząc wokół siebie osoby smutne lub czymś zatroskane, wyraża swoje współczucie. A przecież współczucie w swojej aktywnej formie, to nic innego jak miłosierdzie. Samo współczucie nic nie znaczy! Znaczą czyny i umiejętność towarzyszenia innym w chwilach trudnych. Stąd cały okres przygotowujący nas do Świąt i samo ich przeżywanie naznaczone jest różnymi formami miłosierdzia. I choć jest prawdą, że pomagać innym należy cały rok, to nie znaczy, że nie możemy w tym właśnie okresie bardziej się do tego przyłożyć.

Warto powracać do szczerego czynienia dobra. Ono ma tę niesamowitą cechę, że jest „dwubiegunowe”. Przede wszystkim jest daniem siebie innym. Oczywiście każda forma dzielenia się dobrem z drugim człowiekiem jest ważna. Nie jest istotne, czy „dorzucimy” drobny grosz do prowadzonej zbiórki, czy faktycznie podejmiemy takie kroki, które zmienią czyjeś życie. Liczy się szczerść, otwartość serca i radość, którą przynosi czynienie dobra.

Istotny jest także ten drugi biegun, którym jest budowanie samego siebie. Na co dzień wpływa na nas tak wiele rzeczy, kształtuje nas tak wiele czynników. Przez to zdarza się, że nasze czyny są determinowane okolicznościami, nie do końca zgodnymi z naszymi przekonaniami i wartościami. Stąd też, kiedy tylko jest taka możliwość warto świadomie, tak od siebie, z serca, zrobić coś dobrego. To na nowo nas obudzi, podniesie, na nowo zbuduje w nas nadzieję. Może to zabrzmie odrobinę egoistycznie, ale myślę, że bycie **dobrym, dzielenie się i bycie miłosiernym, tak po prostu nam się „opłaca”**. **Nie dość, że inny człowiek korzysta z naszej dobroci, to my sami na nowo kształtujemy własne człowieczeństwo**.

Trwamy w czasie, w którym bycie dobrym jest na topie. I dobrze! Jeśli dobrze wykorzystamy ten czas, jeśli sami będziemy chcieli być dobrzy, to może nasiąkniemy tym dobrem na cały nadchodzący rok. Może wystarczy nam zapału i chęci, aby być dobrym do następnych Świąt. I to jest właśnie powód i przyczyna tego, że „Święta czynią nas lepszymi”!

ks. dr Krzysztof Pokorski

– Wyższa Szkoła Administracji Publicznej

I Liceum Ogólnokształcące Punkty za wolontariat, rywalizacja w niesieniu pomocy

Zbliża się czas świąteczny, a wówczas ludzkie serca otwierają się szerzej, niż kiedy indziej. Są jednak i tacy ludzie, którzy świadczą pomoc, niezależnie od pory roku i pogody za oknem: to wolontariusze. Znajdują czas i wolę, by pomagać, chcą świadomie i w pełni uczestniczyć w życiu społecznym, chcą kształtować relacje i mieć wpływ na to, co dotyczy ich samych jako zwykłych obywateli.

W I Liceum Ogólnokształcącym im. Marii Skłodowskiej-Curie młodzież angażuje się w liczne przedsięwzięcia. Z inicjatywy nauczycielki języka angielskiego, p. Małgorzaty Zalewskiej, od roku 2007 w szkole funkcjonuje sztab **Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy**. Kolejne finały WOŚP aktywizowały zarówno uczniów, jak i rodziców, absolwentów, nauczycieli oraz osoby sympatyzujące z ideą, które pomagały w kwestowaniu środków oraz działaniach organizacyjnych sztabu. W związku z koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa kwestującym oraz innym członkom sztabu, szkolny szef sztabu WOŚP współpracuje z Policją KWP w Szczecinie. W 2009 roku (XVII finał) sztab I LO gościł Pana Jerzego Owsiaka, który zaprosił przedstawicieli szkolnego sztabu na konferencję prasową, braliśmy w niej udział razem z reprezentantami innych sztabów oraz przedstawicielami władz lokalnych.

W tym, jak i w ubiegłym roku, **Klubu Wolontariusza** z Samorządem Uczniowskim naszej szkoły przystąpili do akcji **Dzwonek na obiad**, organizowanej przez Stowarzyszenie **Być bar-**

dziej... Składa się ona z dwóch etapów: jesiennego i wiosennego. Jesienny mamy za sobą, włączyły się w tę akcję wszystkie klasy, piekąc ciasta i przygotowując inne smakołyki (gofry, sałatki owocowe), sprzedając je podczas kiermaszu w szkole oraz na Bazarze Smakosza w Szczecinie (OFF Marina). Uzyskaliśmy ponad 3 tys. zł. W ubiegłym roku zajęliśmy pierwsze miejsce, zbierając 1560 zł. Mamy nadzieję, że i tym razem staniami na podium. Młodzieży zależy na pomocy potrzebującym dzieciom i młodzieży, ale nie bez znaczenia jest też możliwość rywalizacji z innymi w pomaganiu.

Druga akcja, do której przystąpiło 13 klas, to **zbiórka żywności** tzw. suchej (kasza, ryż, cukier, mąka, makaron), organizowana przez Interact Club Szczecin International, który jest częścią największej organizacji charytatywnej na świecie – Rotary International. Akcja ta,

poza jej oczywistym i szczytnym celem - pomocy najuboższym – zawiera także element rywalizacji. Otóż ze wszystkich klas biorących udział w tej akcji w Szczecinie będzie wybrana ta, która uzbierała najwięcej kilogramów wspomnianych produktów. Po zbiórce żywność będzie przekazana Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej.

Wśród innych działań realizowanych w ramach szkolnego wolontariatu wymienić należy angażowanie się młodzieży w opiekę nad dziećmi chorymi na choroby nowotworowe (**Hospicjum dla dzieci**), pracę z dziećmi ze środowiska Gocławia i Gołęcina (pomoc w odrabianiu lekcji, przygotowywanie przedstawień dla grup przedszkolnych, opiekę nad grobami zmarłych dyrektorów I LO i pięcioma grobami kombatanów) oraz współpracę z **Domem Kombatanta**. Z kolei współpraca z fundacją „*Mam marzenie*” polegała na zbiórce pieniędzy na opłacenie tygodnia rehabilitacji w skafandrze kosmicznym dla 3-letniej chorej dziewczynki, a także na zakup laptopa dla chorego na

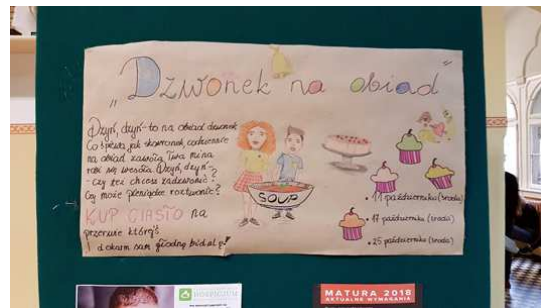
białeczkę 17-letniego chłopca. Uczniowie pisali również kartki z pozdrowieniami dla chorych dzieci, chcących otrzymywać listy-kartki z pozdrowieniami. W świetlicy środowiskowej „Pod Aniołem” przy parafii pw. św. Andrzeja Boboli regularnie pomagają dzieciom w odrabianiu lekcji, organizują festyny oraz półkolonie zimowe, zabawy i wyjscia do miejsc kultury (np. do kina czy Muzeum Techniki i Komunikacji – Zajezdnia Sztuki w Szczecinie). Ponadto, młodzież I LO przeprowadza zbiórki zabawek, książek, zabawek, ubrań, któ-

re są następnie przekazywane PCK, potrzebującym rodzinom bądź współpracującym ze szkołą instytucjom na cele charytatywne.

Pisząc o wolontariacie, nie można pominąć udziału młodzieży I LO w programie „Skrzydła”, realizowanym we współpracy z „CARITAS Polska”. Wybrane klasy regularnie zbierają określone kwoty, pomagając w ten sposób jednemu dziecku, przypisanemu przez zarząd CARITAS. Zebrane środki wydatkowane są następnie na zakup niezbędnych temu dziecku dóbr materialnych bądź lekarstw.

Nasi młodzi wolontariusze podejmują się powyższych zadań z różnych powodów. Chcą pomagać, być pożytecznymi. Potrzebują kontaktu z innymi ludźmi, nawiązują dzięki swoim działaniom nowe znajomości. Uczą się także szacunku dla osób chorych, starszych, uwrażliwiają na potrzeby innych. Niektórzy młodzi ludzie chcą po prostu odplacić za dobro, któ-

re kiedyś otrzymali od kogoś innego. Są i tacy, którzy angażują się z powodów światopoglądowych (wychowanie w domu, pobudki religijne). We wszystkie działania wolontariackie, na równi z uczniami, angażują się wychowawcy. Wiele inicjatyw dochodzi do skutku właśnie dzięki inspiracji samych nauczycieli. Takim przedsięwzięciem jest wieloletni udział uczniów I LO w **Wampiriadzie** – akcji honorowego oddawania krwi.

Dzięki swoim działaniom uczniowie zdobywają nowe umiejętności i doświadczenia, które zapoczątkują w ich dorosłym życiu. To ważne, że inicjatywa wielu przedsięwzięć wychodzi od młodzieży. Do nowych, proponowanych przez nauczycieli, też nie trzeba uczniów zachęcać. Mają wielkie, gorące serducha, bijące dla innych. Praca z taką młodzieżą przynosi satysfakcję i poczucie sensu wszelkich działań wychowawczych.

Anna Kondracka-Zielińska

– dyplomowany nauczyciel języka polskiego
I LO, dr nauk humanistycznych

Szkoła Podstawowa Nr 37 Serce do kochania i do działania

Wolontariat. Bezinteresowne niesienie pomocy innym. Posługa na rzecz słabszych, płynąca z potrzeby serca. Działanie nie szukające poklasku. Pomoc, w podziękowaniu za dobro, które zostało mi dane. Definicji i motywacji aktywności wolontarystycznej jest wiele. Ilu wolontariuszy, tyle pomysłów, tyle przedsięwzięć i tyle samo pretekstów do aktywnego działania. Każdy może zostać wolontariuszem niezależnie od wieku, kompetencji zawodowych czy zajmowanego stanowiska. Każdy, pod warunkiem, że naprawdę tego chce. Możliwości niesienia pomocy jest wiele, jak wielu potrzebnych jest do nich wolontariuszy.

W szkole podstawowej im. Antoniego Ledóchowskiego w Szczecinie przy ul. Zofii Nałkowskiej wolontariusze nieustannie mają ochotę i pomysły do działania. Cały czas po głowach krąży im niezliczona ilość pomysłów na to, co można zrobić dla drugiego człowieka, który czeka na naszą pomocną dłoń.

W naszej szkole dzieje się bardzo wiele. Ściśle współpracujemy z Polskim Czerwonym Krzyżem włączając się w kwesty uliczne, zbiórki żywności w supermarketach. Dla Placówki Wsparcia Dziennego „Wesoła Chatka”, działającej również z ramienia PCK rokrocznie zbierane są dary. A jest ich tak wiele, że na jednym transporcie do placówki się nie kończy, zazwyczaj potrzebne są dwa albo trzy.

Słowo hospicjum, nie jest dla nas niczym straszonym, gdyż nasi wolontariusze są bardzo empatyczni i wiedzą, że pomagają osobom chorym poprzez udział w akcji „Pola Nadziei”, która ma na celu zbierkę pieniędzy, które przeznaczane są na leczenie i pielęgnację osób chorych na raka zamieszkujących hospicjum św. Jana Ewangelisty w Szczecinie.

•ródłem inspiracji naszych działań jest stowarzyszenie Polites. Dzięki paniom z Politesu nieustannie się szkolimy, bierzemy udział w Forach Wolontariuszy, gdzie wymieniamy doświadczenia i czerpiemy z działalności innych, pozytywnie nakręcając się na coraz to nowe akcje.

Staramy się rozszerzać grono naszych szkolnych wolontariuszy organizując warsztaty dla klas, dotyczące tegoż właśnie zagadnienia. Próbuje w ten sposób aktywizować do działania jak największą część społeczności szkolnej. Wiadomo w grupie siła.

Wspieramy działania fundacji „Iskierka radości”. Pozyskujemy dla niej środki, dzięki wspólnie wymyślanym działaniom na terenie szkoły i nie tylko.

To tylko niektóre z naszych działań, dorzucić można byłoby także „Maraton Pisania Listów” w obronie osób skazanych na śmierć organizowany przez Amnesty International, Paczkę Dla Maluszka, akcja „Godzina dla Szczecina”, sprzątanie Kniei Bukowej, udział w Szlachetnej Paczce.

Każdy wolontariusz, mimo iż jego działaniu przyświeca jeden i zawsze ten sam cel jest indywidualną, wspaniałą osobowością, której zawsze zależy na tym, żeby ideą wolontariacką zarazić jak największą rzeszę osób, dlatego też w naszej szkole działają nie tylko uczniowie. Do akcji włączają się nauczyciele oraz rodzice. Nasze wspólne działania bardzo nas budują i sprawiają, że wolontariatu nigdy dość!

Agata Karpowicz

– nauczyciel w Szkole Podstawowej Nr 37
w Szczecinie

Szkoła Podstawowa Nr 45

Dzień Czarnego Kota – czyli o akcji „na kocią łapę”

„Dlaczego została pani nauczycielką?”. Okazuje się często, że na to proste dziecięce pytanie, odpowiedź wcale nie przychodzi łatwo. Decyzja o wykonywaniu tego zawodu to coś więcej niż chęć dzielenia się wiedzą. To, co kieruje pedagogami, tymi przyszłymi i tymi z wieloletnim stażem, jest również możliwość tworzenia, wprowadzania w życie swoich pasji, a przede wszystkim możliwość pomagania. Z widocznymi i nierzadko natychmiastowymi efektami i obserwowaniem procesu „zarażania” podopiecznych dobrymi praktykami. Z tych względów wielu nauczycieli jest skłonnych uważać swój zawód za wyjątkowy, nawet jeśli skromność nie pozwala im się głośno do tego przyznać.

Jesteśmy w Szczecinie, w Szkole Podstawowej nr 45 z Oddziałami Integracyjnymi. Nauczyciele co miesiąc angażują się w różnego rodzaju akcje charytatywne, ale najciekawsze są te, które łączą współpracę wielu przedmiotowców oraz uczniów całej szkoły. Od kilku lat, w listopadzie polonistka (mgr Julita Matwiejko), italianistka (mgr Daria Matwiejko), matematyczka (mgr inż. Magdalena Ankudowicz) oraz nauczycielka edukacji wczesnoszkolnej (mgr Agnieszka Dybisławska) łączą swoje siły w przy organizowaniu bardzo ciekawego święta, czyli Dnia Czarnego Kota, którego tradycja wywodzi się z Włoch.

Zainicjowany przez włoskich obrońców praw zwierząt, Dzień Czarnego Kota, służy walce ze stereotypami i przesądami, przez które najczęściej cierpią właśnie koty o czarnym umaszczeniu (co roku tysiące z nich ginie, mordowanych w brutalny sposób). Data, którą Włosi wybrali na obchodzenie tego święta też jest symboliczna: 17 listopada - siedemnastka jest bowiem we Włoszech uważana za liczbę pechową.

17 listopada w naszej szkole ruszyła akcja charytatywna połączona z propagowaniem wiedzy na temat kultury Włoch, świadomości niebezpieczeństw jakie niosą ze sobą przesady oraz uprzedzenia, zwrócenie uwagi na prawa zwierząt, poszerzanie zainteresowań uczniów przy jednoczesnej dobrej zabawie. Przez cały tydzień młodzież mogła przynosić karmę dla kotów i

kociąt, tej bowiem szczególnie brakuje w szczecińskim schronisku. 24 listopada wszyscy wzięli udział w apelu, na którym wcześniej zgłoszeni uczniowie przedstawili prezentacje o tematach: „Co to jest Dzień Czarnego Kota?”, „Prawa zwierząt”, „Jak zachować się, gdy spotkamy na swojej drodze ranne zwierzę?”, „Zwierzaki na wesoło”. W dniu apelu dzieci mogły przebrać się za czarne koty (co ciekawe nawet najstarsi uczniowie i nauczyciele podjęli się chętnie tej radosnej przebieranej zabawy), a podczas przerw członkowie Samorządu Uczniowskiego malowali twarze chętnych osób w kocie pyszczki. W czasie lekcji wychowawczych zachęcaliśmy uczniów do wypowiedzi na temat ochrony praw zwierząt, ich przemyśleń na ten temat.

Nasza „mrućkowa” akcja przekroczyła wszelkie oczekiwania. Uczniowie przynieśli około 150 kg karmy i prosili o przedłużenie zbiórki. Zarówno młodszy jak i starsi uczniowie z zainteresowaniem i przejęciem wysłuchali informacji o tym dlaczego obchodzi się dzień kota i jak należy zachować się w przypadku spotkania ranego lub zabłąkanego stworzenia. Największą jednak radość sprawiło uczniom liczenie karmy! Byli dumni z tego, że mogą poprawić los potrzebujących istot.

Dzięki tak dużemu zaangażowaniu uczniów, udało nam się wspomóc nie tylko szczecińskie schronisko. Przekazaliśmy również karmę fundacji Viva Koci Szczecin oraz karmę specjalistyczną dla chorych kotów przebywających w TOZ.

Serdecznie zachęcamy do propagowania tej szlachetnej akcji. Radość na twarzach uczniów i świadomość udzielonej pomocy są jedną z najpiękniejszych chwil w pracy nauczyciela.

Daria Matwiejko
Julita Matwiejko

– nauczycielki Szkoły Podstawowej Nr 45
w Szczecinie

Szkoła Podstawowa Nr 45

Marzycielska Poczta
napisz list do chorego dziecka

Uczniowie klas czwartych Szkoły Podstawowej Nr 45 z Oddziałami Integracyjnymi w Szczecinie tuż przed Bożym Narodzeniem po raz pierwszy włączyli się do Ogólnopolskiej Akcji Charytatywnej „*Marzycielska Poczta*”. Przygotowania zaczęły się od zapoznania uczniów na lekcji języka polskiego z założeniami przedsięwzięcia oraz profilami podopiecznych zamieszczonych na stronie internetowej „*Marzycielskiej Poczty*”. Wybór był trudny, jednak dzieci postanowiły, że chcą sprawić radość z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia **Wiktorii Mering**, dziewczynce, która od roku znajduje się na pilnej liście do przeszczepu serca oraz sześciolatniemu Pawełkowi Majewskiemu, który walczy z „potworem” – glejakiem nerwów wzrokowych. Następnie z ogromnym entuzjazmem i radością zaczęli tworzyć listy oraz kartki. Uczniowie pisali o sobie, swoich zainteresowaniach, marzeniach, o tym, jak spędzają wolny czas. Życzyli dzieciom dużo zdrowia, siły do walki. Każdy list dodatkowo pięknie ozdobili. Mamy nadzieję, że nasze listy wywołają uśmiech i pomogą zapomnieć o trudnych momentach w walce z chorobą. **Dla nas zaś udział w tej akcji to wspaniała i niezapomniana lekcja wrażliwości oraz tolerancji.**

Agnieszka Granops
 – nauczyciel języka polskiego

„Ile dasz dobrego z siebie, zawsze Ci się zwróci. Od innych osób, w innej postaci, w innym czasie, ale na pewno wróci do Ciebie”. Pod takim właśnie hasłem staramy się uwrażliwiać uczniów naszej szkoły na potrzeby innych ludzi – szczególnie dzieci i ludzi starszych, których życie przepełnia ból, cierpienie, samotność i niedostatek.

Świetlica w Szkole Podstawowej Nr 61 w Szczecinie organizuje przez cały rok szkolny różnorodne akcje charytatywne:

– „Daj pluszaka dla dzieciaka”, skierowanej dla dzieci ze świetlic środowiskowych Caritas, domów dziecka i domów samotnej matki z dzieckiem. Odzew był duży, zebraliśmy mnóstwo maskotek, gier, przyborów szkolnych, które zostały przekazane potrzebującym;

– „Wczoraj, jutro, dziś potrzebny jest pluszowy miś”. Wspólnie z organizatorem projektu Uniwersytetem Szczecińskim zorganizowaliśmy kermasze, z których dochody przeznaczone zostały na zakup łóżka ortopedycznego dla małych pacjentów z Kliniki Pediatrii, Hematologii i Onkologii Dziecięcej w PSK Nr1 w Szczecinie.

Od kilku lat zbieramy nakrętki. Wsparliśmy Piotrusia i Franka, u których zdiagnozowano nowotwór oka. Pod stałą naszą opieką jest Iga Majewska ze Stargardu, która urodziła się z niewykształconymi rączkami i nóżkami. Od zeszłego roku zbieramy też pieniądze na leczenie Vic-

torii Komady z Mierzyna, która ma obustronną wadę nówek.

W październiku bieżącego roku poprzez kermasz prac dzieci wsparliśmy chorego Łukaszka, który jest podopiecznym Fundacji „Opiekunów Serca”. Dzięki akcji „I Ty możesz pomóc Łukaszki” zostaliśmy wpisani do grona przyjaciół fundacji otrzymując certyfikat.

W listopadzie 2017 r. braliśmy udział w 17 edycji „Iskierki Radości”, której celem jest niesienie pomocy najuboższym koleżankom i kolegom. Przekazaliśmy własnoręcznie wykonane ozdoby świąteczne, które zostały sprzedane na iskierkowym kermaszu.

Od wielu lat współpracujemy ze Szkolnym Klubem Wolontariatu „Nie bądź obojętny” działającym przy I Prywatnym Liceum Ogólnokształcącym w Szczecinie. Wspieramy dzieci z ubogich rodzin oraz samotnych, starszych ludzi z Grabowa. Przez cały rok zbieramy zabawki, przybory szkolne, odzież, artykuły spożywcze i chemiczne. Na bieżąco są one dostarczane do potrzebujących.

Obecnie przygotowujemy się do corocznego kermaszu bożonarodzeniowego, na którym będą sprzedawane prace dzieci. Częściowy dochód chcemy przeznaczyć na zakup gier i zabawek do świetlicy w Klinice Chirurgii Dziecięcej i Onkologicznej w Szpitalu przy Unii Lubelskiej w Szczecinie.

Nasza szkoła przez cały rok organizuje i prężnie wspiera różnego rodzaju akcje charytatywne, w tym: *Szlachetną Paczkę*, *Iskierkę Radości*, *Pomoc dla schroniska zwierząt w Szczecinie*, *Paczkę dla Ukrainy*, *Gorączkę Żłota*.

Zgodnie ze słowami papieża Franciszka „*Jakże byłoby pięknie, gdyby każdy z nas mógł wieczorem powiedzieć: dzisiaj zrobiłem gest miłości wobec drugiego*”, staramy się na ile to możliwe wpłynąć pozytywnie na poprawę losu innych i chęć czynienia dobra.

Monika Pilzek
Barbara Kaźmierczak

Przedszkole Publiczne Nr 3

Mały Wolontariusz – czyli jak pomagają przedszkolaki

Mały Wolontariat powstał w naszym przedszkolu w 2015 roku. Początkowo liczył 20 wolontariuszy, podczas gdy teraz możemy się pochwalić 140 Małymi Wolontariuszami! W ciągu ostatnich dwóch lat uczestniczyliśmy w wielu inicjatywach i akcjach charytatywnych, zarówno lokalnych jak i ogólnopolskich. Jako, że mamy okres przedświąteczny, chciałabym zatrzymać się na chwilę na zeszłorocznej akcji „*Paczka dla Seniora*”, którą przeprowadziliśmy również w tym roku. Głównym celem jaki nam przyświecał było sprawienie radości ludziom starszym i samotnym. Dlaczego akurat im? Bo oni najbardziej potrzebują dobrego słowa i uśmiechu w święta. Bo w święta ich samotność nabiera zupełnie innego wymiaru.

W akcję poprzez plakaty informujące, zaangażowaliśmy całą społeczność przedszkola. W każdej grupie została przeprowadzona rozmowa na temat samotności, szczególnie samotności osób starszych. Mali Wolontariusze przekazywali informację dalej i w krótkim czasie do przedszkola zaczęły spływać słodkości (ciastka, bombonierki, kawa, herbata). Każdy chciał zro-

bić paczkę „*przyszywanej Babci i Dziadkowi*”. Każdy chciał chociaż w minimalnym stopniu włączyć się w akcję. Kiedy wszystkie „słodkie dary” zostały zebrane wspólnie z grupami najstarszych wolontariuszy rozpoczęliśmy pakowanie. Tutaj okazało się, że szykowanie świątecznych prezentów to niełatwa frajda dla dzieci. One doskonale wiedziały, co wsadzić do której paczki, żeby „*Przyszywani Dziadkowie*” mieli po równo i sprawiedliwie. Tym sposobem powstało 40 świątecznych paczek ze słodkościami.

To nie był koniec naszej akcji. Do paczek trzeba było wsadzić coś szczególnego, coś co będzie wiadomością od Małych Wolontariuszy dla ludzi samotnych i zapewnieniem o tym, że o nich pamiętamy. Były to kartki świąteczne, które wykonali nasi wolontariusze w ramach równoległej akcji „*Kartka dla Seniora*”.

Kartka dla seniora

Paczki z życzeniami były gotowe, a my ciągle szukaliśmy kontaktu do osób, które ich potrzebują. I wtedy z pomocą przyszła Fundacja Pokolenie. Pokoleniom i Stowaryszenie Jestem i Pomagam, które wśród swoich podopiecznych miały osoby straszne i samotne. Oni najlepiej wiedzieli komu przekazać przygotowane przez nas paczki.

Tym sposobem 40 paczek przez ręce kolejnych, strasznych już wolontariuszy trafiło do osób dla których święta nie zawsze są czasem ciepła i radości.

Nasza akcja, może nie zasługuje na wyróżnienie ale na pewno jest dowodem na to, że już w przedszkolu trzeba uczyć dzieci wrażliwości i empatii, że przedszkole jest doskonałym miejscem do stawiania pierwszych kroków w wolontariacie oraz że Mali Wolontariusze zarażeni „wolontarietm” w przyszłości będą propagować ideę pomocy innym wśród swoich rówieśników.

Małgorzata Baclawska

– koordynator Małego Wolontariatu
w Przedszkolu Publicznym Nr 3 w Szczecinie

Przedszkole Publiczne Nr 80
**„Góra grosza”
 i nie tylko**

Najlepsze co możemy dać dziecku, to rodzina, w której może czuć się bezpiecznie, rozwijać się, rozwijać swoje pasje i zainteresowania, nawiązywać relacje przyjacielskie, zgodne z szacunkiem do drugiej osoby. Każdy z nas dąży, żeby być lepszym, dobrym, dobrze czyniącym dla świata. Wierzymy, że jutro będzie lepiej, że ludzie będą dobrzy, lepsi, miłsi. Zbliżające się Święta Bożego Narodzenia są szczególnie cza- sem, kiedy każdy mały czy duży rozmyśla na temat świąt, rodziny, w której spędzi święta. Zapoznujemy dzieci z tradycją nakrywania stołu podczas Wigilii, szykowania potraw, a także pozostawiania dodatkowego nakrycia dla kogoś. Rodzina staje się wówczas priorytetem, ale myślimy również o osobach obcych, którym niekoniecznie powodzi się tak, jak nam. Tłumaczymy dzieciom, że inni ludzie na świecie mogą być chorzy, słabi, biedni. Dzieci dowiadują się, że trzeba być dobrym, pomagać Mamusi, Tatusiowi, Babci, Dziadkowi itd. W wieku przedszkolnym dzieci pomagają sobie wzajemnie, są opiekuńcze, empatyczne, szczerze. Zadają wiele pytań, dlaczego trzeba pomagać? Ważne zatem jest uwrażliwienie dzieci na potrzeby innych, nie tylko ludzi, ale także zwierząt, roślin.

Zbliżająca się zima uświadamia rangę znaczenia słowa pomoc. W okresie przedświątecznym, iluminacja świąteł, przystrojone sklepy, ulice domy, powodują, że w człowieku rodzą się różne przemyślenia na temat istoty świąt, rodziny, pomocy innym. Uczymy dzieci w przedszkolu w jaki sposób można pomagać innym, osobom starszym, schorowanym, biednym, a także zwierzętom. W naszym przedszkolu cyklicznie organizujemy wiele akcji charytatywnych i społecznych.

Zapoczątkowana w roku szkolnym 2013/2014 współpraca między Przedszkolem Publicznym Nr 80, a Domem Pomocy Społecznej spotkała się z ogromnym zadowoleniem dzieci i podopiecznych Domu. Wspólne, cykliczne spotkania przyczyniły się do realizacji projektu: „*Żyję wśród innych – poznaję tradycję*”. Projekt polegał na rozwijaniu u dzieci umiejętności wspólnego działania z osobami starszymi. Dzieci z przedszkola uczestniczyły

w procesie integracji pokoleń, czerpały wiedzę i doświadczenie. Miały okazję poznać zabawy zaproponowane przez starsze pokolenie. Innowacją było zorganizowanie wspólnego wypieku faworków. Dzieci czerpały radość z ugniatania ciasta, wałkowania, wykrawania ciasta oraz formowania i pieczenia faworków. W podziękowaniu zaprezentowały swoje umiejętności, wykonały laurki, którymi obdarowały mieszkańców Domu oraz wystąpiły w pokazach tanecznych i wokalnych. Mażoretki w rytm muzyki marszowej zachwycająco posługiwały się rekwizytami: pałeczką i pomponami. Dzięki współpracy dzieci uwrażliwiają się na potrzeby innych, obdarzają szacunkiem osoby starsze, poznają tradycję swojego regionu.

W kolejnych latach następowała intensyfikacja spotkań, dzieci nadal uczyły się od starszego pokolenia mądrości życiowej i dawały wiele radości mieszkańcom Domu. Dzieci i rodzice „Półnutki” angażują się również w inne projekty. Uczestniczyliśmy w akcji „*Paczka dla Ukrainy*”, zbierając żywność dla potrzebujących. Ponadto systematycznie bierzemy udział w akcji „*I Ty Możesz zostać Świętym Mikołajem*” – dzielimy się wszystkim czym możemy. Pomagamy również zwierzętom przetrwać zimą, rokrocznie zbieramy koce, karmę dla potrzebujących zwierząt. W tym roku przystąpiliśmy do XVIII edycji akcji charytatywnej pt.: „*Góra Grosza*”. Zbieramy pieniążki dla innych rodzin i dzieci w trudnych sytuacjach.

Poprzez takie działania dzieci bezpośrednio uczą się postaw prospołecznych, są wrażliwe i wyczułone na potrzeby innych. Angażują rodziców w działania przedszkola na rzecz innych. W ten sposób rzeczywiście w Święta mogą stać się lepszymi.

Monika Biegańska

– nauczyciel Przedszkola Publicznego Nr 80
 w Szczecinie

Przedszkole Publiczne Nr 72
**Razem możemy
 więcej...**
– akcje charytatywne

Dzisiejszy świat, to miejsce przemian w różnych dziedzinach życia. Człowiek stale goni za sławą, pieniędzmi i modą, ocenia innych poprzez pryzmat dóbr, które posiada. Wielu ludzi zapomina jak znaczącą sprawą jest dzielenie się z innymi tym, co posiadamy, bardziej potrzebującymi, skrzywdzonymi przez los.

Dla dzieci z Przedszkola Publicznego Nr 72 w Szczecinie pomaganie innym to wieloletnia tradycja. Przedszkolaki chcą i lubią pomagać. Duża w tym zasługa nauczycieli, rodziców i szeroko rozumianej społeczności lokalnej, bo to właśnie oni rozbudzają w najmłodszych dzieciach takie postawy jak **bezinteresowność, wrażliwość, altruizm**.

Przedszkole Publiczne „Kraina Juliana Tuwima” w Szczecinie bardzo aktywnie włącza się w wiele akcji charytatywnych. W ten sposób uczymy naszych wychowanków, że nie jest ważne to ile człowiek posiada, ale to czym dzieli się z innymi.

Obchody **Świątowego Dnia Pluszowego Misia** zachęciły nas do wzięcia udziału w projekcie „Wczoraj, jutro, dziś potrzebny jest pluszowy miś”. Celem tego przedsięwzięcia było pozyskanie środków materialnych oraz zabawek, książek, gier dla pacjentów z Kliniki Hematologii i Onkologii Dziecięcej w Szczecinie, a także dla podopiecznych Zachodniopomorskiego Hospicjum dla Dzieci. Dzięki szczodrości naszych wychowanków i ich rodziców zgromadziliśmy bardzo dużo różnego rodzaju zabawek. Pomoc, wsparcie i czynny udział w projekcie wywołał wiele pozytywnych emocji i uśmiechów na twarzach małych pacjentów.

Akcja „Paczka dla zwierzązka”.

Święta Bożego Narodzenia to czas serdeczności, refleksji oraz okazywania sobie wzajemnej troski i miłości, niesienia pomocy najbardziej potrzebującym, dzielenia się tym wszystkim, co sami posiadamy. Nasze przedszkolaki doskonale wiedzą, że dobro, które czynią, zawsze do nich powraca. Każdego roku przygotowujemy paczkę świąteczną dla podopiecznych świetlicy środowiskowej Caritas. Na początku grudnia przedszkolaki wraz ze swoimi paniami wybierają się do świetlicy z przygotowanymi prezentami. Mieści się ona przy ulicy Królowej Korony Polskiej, a prowadzą ją wolontariusze Caritasu i siostry zakonne. Główna idea, która nam przyświeca, to chęć sprawienia radości potrzebującym. Zdajemy sobie sprawę z tego, że czas świąt to czas dawania. Tradycją naszego przedszkola stały się takie świąteczne spotkania, podczas których możemy podzielić się upominkami, zabawkami i życzeniami z dziećmi z rodzin uboższych. Uczymy się wtedy, że nie zawsze najważniejszy jest prezent.

„Jasełka” – wizyta przedszkolaków w Domu Seniora.

Liczą się otwarte serca, spotkanie i życzliwy uśmiech drugiego. Uwrażliwiamy naszych wychowanków, że prawdziwa radość płynie z dzielenia się z innymi.

Nauczyciele oraz dzieci z naszego przedszkola współpracują z Domem Kultury Słowianin, stąd też często włączają się w przedsięwzięcia organizowane wspólnie z tą instytucją. Jedną z takich akcji była impreza Mikołajkowa, która odbyła się w Szkole Podstawowej Nr 35 w Szczecinie. Głównym punktem świętowania była ceremonia powitania **Świątowego Mikołaja** i oczywiście wręczenie mikołajkowych prezentów najbardziej potrzebującym. Przedszkolaki wraz ze swoją nauczycielką wystąpiły w przedstawieniu przygotowanym dla uczestników zabawy – wychowanków ośrodków opiekuńczo-wychowawczych, Rodzinnych Domów Dziecka, świetlic środowiskowych, fundacji

i stowarzyszeń działających na rzecz dzieci oraz podopiecznych Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej i Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

Teatr Nauczycieli działający przy naszym przedszkolu wystawił sztukę pt. *„Czerwony Kapturek ratuje święta”*, która była nawiązaniem do klasyki dziecięcej literatury oraz wprowadzeniem w atmosferę świąt Bożego Narodzenia, wspólnego kolędowania i obdarowywania drugiego człowieka. Tego dnia dzieci dowiedziały się, jak ważne jest pomaganie innym. Zaangażowanie wszystkich nauczycieli w przygotowanie spektaklu, otwarte serca rodziców i entuzjazm dzieci żywiłowo reagujących na sztukę wprowadziły do naszego przedszkola dobrą energię i prawdziwą radość. Przedstawienie było zwieńczeniem prowadzonej w naszym przedszkolu akcji charytatywnej mającej na celu zebranie funduszy na dofinansowanie zakupu wózka inwalidzkiego dla Jasia – brata naszego wychowanka.

Z okazji Dnia Babci i Dziadka nasi wychowankowie odwiedzają pensjonariuszy Dziennego Domu Seniora „Wigor”. Przedszkolaki prezentują program artystyczny dla starszych, samotnych osób i wręczają każdemu z dostojnych Gości własnoręcznie wykonane upominki. Niewątpliwie wizyta dzieci w tym szczególnym dniu dodaje otuchy, sprawia radość, przynosi ciepło mieszkańcom Domu Seniora, którzy nie kryją łez wzruszenia i zadowolenia.

Ponadto przedszkole włączyło się do akcji charytatywnej pt.: *„Książki dla małych bohaterów”*. Celem tego przedsięwzięcia była licytacja prac dziecięcych i zbiórka funduszy na zakup książek, które zostały przekazane dzieciom ze szpitala przy ulicy Unii Lubelskiej. Okazało się, że nasi wychowankowie i ich rodzice mają wielkie serca i wykazują chęć dzielenia się z innymi. Organizując takie akcje na terenie naszej placówki mamy ogromną satysfakcję, że to co robimy sprawia radość i uśmiech na twarzach wszystkich obdarowanych.

Każdego roku przyłączamy się do akcji „Góra Grosza”, której organizatorem jest Towarzystwo Nasz Dom, a patronat nad akcją obejmuje Minister Edukacji Narodowej. Nasi wychowankowie wraz z rodzicami aktywnie uczestniczą w tym przedsięwzięciu. W ten sposób przedszkolaki uświadamiają sobie, że jeden grosz znaczy niewiele, ale potężna góra grosza może przyczynić się do poprawy losu dzieci, które znalazły się w trudnej sytuacji życiowej.

Świąteczna Paczka dla podopiecznych Świetlicy Środowiskowej Caritas.

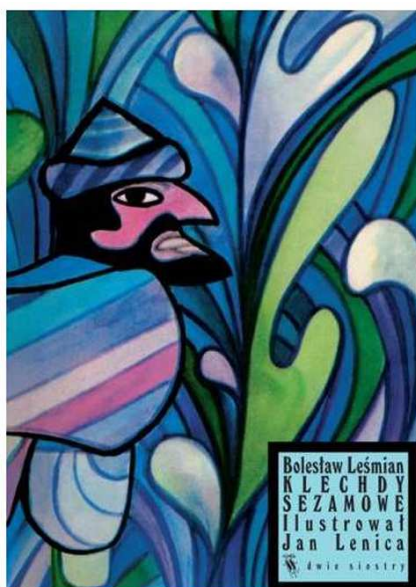
„Pomagamy Dalidce” to kolejna akcja charytatywna, w której uczestniczyła społeczność przedszkolna. Zbieraliśmy fundusze na rehabilitację czteroletniej dziewczynki ze Szczecina, która urodziła się z przepukliną oponowo-rdzeniową. Przedszkolaki chciały pomóc koleżance, więc aktywnie przyłączyły się do akcji sportowo-charytatywnej – ćwiczyły i nominowały swoich rodziców do wpłacania minimum 5 zł do skarbonki. Udział w tego typu przedsięwzięciach pozwala dostrzec kogoś, kto ma takie same potrzeby, ale niewielkie możliwości, aby je zrealizować. Podjęte działania wzbudzają poczucie własnej wartości, uwrażliwiają na potrzeby innych, a przede wszystkim pokazują, że wspólnie możemy zdziałać więcej.

Nasi wychowankowie są też wrażliwi na losy bezdomnych zwierząt, stąd bardzo chętnie dołączamy do akcji *„Paczka dla zwierzątko”* organizowanej przez Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami Oddział w Szczecinie. Dzięki szczodrości i dobroci serca wielu osób, zebraliśmy karmę dla psów, kotów i innych futrzaków, a do tego dużą ilość koców, ręczników i smakołyków. Wśród prezentów znalazły się także smycze i obroże, posłania i legowiska oraz żwirek, którego zapas z pewnością przydał się podopiecznym TOZ-u.

To co robimy jest dobrze przyjmowane przez społeczność lokalną. Jesteśmy przekonane, że takie działania mają głęboki sens, a dzieci uczą się zauważać potrzeby innych. Edukacja nastawiona na dostrzeganie i niesienie pomocy drugiemu człowiekowi wprowadza najmłodszych w świat wartości, tworząc postawy nabywania odpowiednich kompetencji i właściwych zachowań społecznych, najpełniej rozwija osobowość dziecka.

Edyta Wojtysiak
Anna Ogrodnik

– Nauczycielki Przedszkola Publicznego Nr 72
w Szczecinie

Święta zbliżają się wielkimi krokami... A wraz z nimi okazja do obdarowania najbliższych prezentami. A jak prezenty to wiadomo... KSIĄŻKI! Prawda?

Proponuję książki niezwykle, takie która świetnie sprawdzą się jako prezent dla całej rodziny. Pierwsza to wznowienie „*Klechd sezamowych*” **Bolesława Leśmiana**. Rodzice będą mieli korzyść podwójną, że nie wspomnę o dziadkach! Wszak opowieści te liczą sobie już 104 lata! Niejedna dorosła osoba w rodzinie pochyli się nad nowym wydaniem i przypomni sobie lekturę z dawnych lat.

Bolesław Leśmian, znany poeta i prozaik pisząc „*Klechy sezamowe*” inspirował się „*Baśniami z tysiąca i jednej nocy*”. W sześciu historiach opisał dalekie kraje, świat przepłniony magią, pełen bogactwa i jednocześnie kontrastów między zamożnymi i biednymi. Czytelnik wyrusza w daleką podróż dzięki opowieściom pełnym poetyckiej fantazji autora.

Obecne wydanie to reprint z lat 70-tych, z ilustracjami znanego plakacisty, Jana Lenicy, który zaproponował czytelnikom delikatną kolorystykę i proste, geometryczne kształty w swoich ilustracjach.

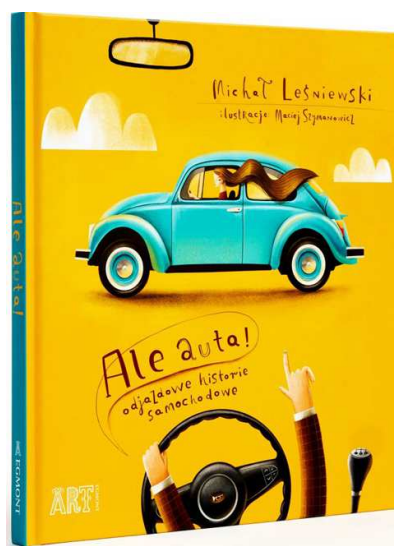
Królowie, królowny, czarownicy, czarnoksiężnicy, rozbójnicy.... konie galopujące po niebie i szybkie decyzje o małżeństwie... Po prostu....BAJKA!

„Ja znam twój pałac i twoją piękność, lecz nie znam twojej miłości. Powiedz, czy mnie kochasz i czy chcesz zostać moją żoną?” – mówi książę do królowy, którą poznał dzień wcześniej, a ona odpowiada: „Kocham ciebie. Byłoby mi smutno i nudno, gdybyś odjechał i nigdy nie powrócił do mego pałacu”.

W książce znajdziecie sześć baśniowych opowieści: *Baśń o rumaku zaklętym*, *Ali-Baba i czterdziestu rozbójników*, *Rybak i geniusz*, *Opowiadanie króla Wysp Hebanowych*, *Baśń o Aladynie i o lampie cudownej*, *Baśń o pięknej Parysadzice i o ptaku Bulbulezarze*.

Klechy sezamowe

tekst: **Bolesław Leśmian**, ilustracje: **Jan Lenica**
Wydawnictwo Dwie Siostry, 2017

Kolejna propozycja to bardzo ODJAZDOWA książka! Tekst, ilustracje, wydanie! Pełna ciekawych historii, które zachwycą nie tylko małych miłośników motoryzacji. Szukacie ciekawej książki na świąteczny prezent? „*Ale auta! Odjazdowe historie samochodowe*”, może okazać się hitem! Zapewniam, że pochyli się nad nią nie tylko duzi i mali chłopcy!

Samochody... Pełno ich na ulicach. Mają różne kształty, kolory, wielkość... Wielu z nas nie wyobraża sobie bez nich życia, ale gdyby tak zapytać przypadkowego kierowcę, w którym roku powstał pierwszy pojazd, wielu miałoby problem z odpowiedzią. **Michał Leśniewski** stworzył świetną książkę dla dzieci, którą można czytać całą rodziną.

To historie samochodowe od pierwszego pojazdu napędzanego silnikiem parowym po najszybsze bolidy świata, które jeżdżą po torach wyścigowych XXI wieku. Na początku jednak ma-

szyna, którą w 1796 roku zbudował francuski oficer Joseph Cugnot, osiągała prędkość 4 kilometrów na godzinę. Była zbudowana dla wojska i niestety nie najlepiej się zaprezentowała przed szacowną komisją generałów. Mimo to przeszła do historii. Na kolejnych stronach książki przeczytamy o pojeździe napędzanym przez silnik spalinowy, zbudowanym przez Karla Benz, i o jego niezwykle żonie, która odbyła pierwszą wycieczkę automobilową po świecie. Jest też historia pewnego weterynarza, który wynalazł... opony pneumatyczne! Jazda samochodem na dłuższych odcinkach, w XIX wieku wymagała odwagi. Kierowca musiał wozić w swej skrzynce z narzędziami sporo przyrządów. Warsztatów było niewiele a automobile psuły się dość często. W książce i o niezbędnych przyborach kierowcy znalazło się parę słów, a także rysunków.

Nie zabrakło oczywiście historii o początkach motoryzacji w Polsce. Zaczęła się w 1896 roku, gdy Stanisław Grodzki lubiący różne nowinki techniczne sprowadził do Polski kilka samochodów marki Benz i Peugeot, a także informacji o wielkiej, garbatej Warszawie /nie mylić ze stolicą/ oraz dużym i małym fiacie zwanym maluchem, który choć przeznaczony dla małych rodzin potrafił zmieścić naprawdę wiele i wyruszyć w daleką trasę.

Na ponad 80 stronach przeczytacie m.in. jak kiedyś uruchamiano samochody, jak radzono sobie z brakiem światła w pojazdach i o tym, jak powstały pierwsze małe i proste w budowie auta wymyślone przez Henry'ego Forda. Wszystkie „odjazdowe historie” autor przedstawia w arcyciekawy sposób, tak że nawet ja, kobieta która samochody rozróżnia tylko po kolorach, z radością oddałam się lekturze.

Ta pięknie zilustrowana książka to mnóstwo ciekawych opowieści o pojazdach i niezwykłych ludziach, ich pasji, odwadze i pomysłowości. Nie tylko o wynalazcach ale również o tych, którzy korzystając z postępów techniki wykorzystywali auta by zwiedzać świat, tak jak pewien harcerz, Jerzy Jeliński, który przed drugą wojną światową wyruszył w podróż dookoła świata.

Ale auta! Odjazdowe historie samochodowe

tekst: **Michał Leśniewski**

ilustracje: **Maciej Szymanowicz**

Wydawnictwo Egmont, 2017

**Poleca –
Monika Wilczyńska
(SzczecinCzyta.pl)**

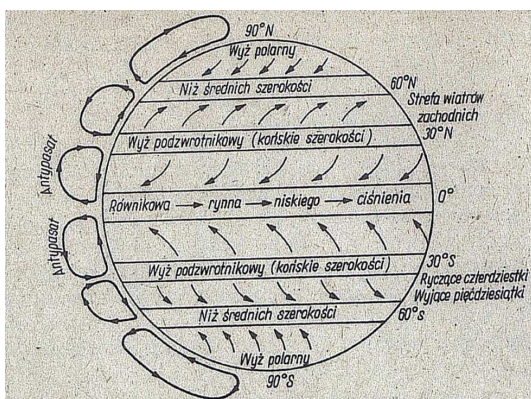
Ciekawostki

Są takie miejsca...

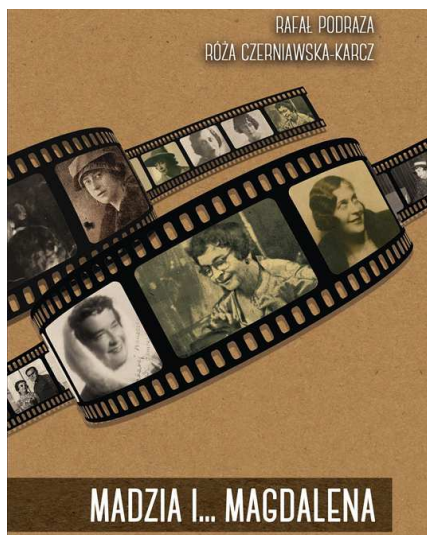
Końskie szerokości – są to szerokości geograficzne leżące między 30 a 35 równoleżnikiem na obu półkulach ziemi, odznaczają się ładną, słoneczną, wyżową pogodą ze słabymi zmiennymi wiatrami. Nazwa „końskie szerokości” wzięła się stąd, że w epoce żaglowców statki przewożące konie z Europy do Ameryki często tygodniami czekały w tej strefie na wiatr i traciły nieraz cały ładunek zwierząt wskutek braku wody i paszy. Inna wersja mówi, że w czasach żaglowców trudności z pokonaniem tej strefy słabych wiatrów wydłużały żeglugę powodując konieczność drastycznego limitowania słodkiej wody, co zmuszało do zabijania bydła i koni, jeśli znajdowały się na statku.

Rrrrryżące czterdziestki – nazwa pochodzi od 40° szerokości geograficznej południowej – to pas wód oceanicznych biegnących nieprzerwanie wokół południowej półkuli naszego globu, w przybliżeniu pomiędzy 40° a 50° szerokości. Więcej tam stałe silne wiatry zachodnie i panuje tam prawie nieustannie sztorm, a fale dochodzą do 15 – 20 metrów. Wysokie fale i przejmujące zimno utrudniają żeglugę i stwarzają niebezpieczeństwo zwłaszcza dla mniejszych statków oraz jachtów. Tu doszło do wywrotki jachtu Polonez kapitana Krzysztofa Baranowskiego podczas samotnego rejsu dookoła świata.

Wyyyjące pięćdziesiątki – rozciągają się między 50° a 60° szerokości geograficznej południowej. Więcej tam najsilniejsze wiatry na ziemi, gdyż nie napotykają na przeszkody w postaci mas lądowych. Na siłę wiatrów wpływa też zimny prąd morski – Dryf Wiatrów Zachodnich. W obszarze wyjącej pięćdziesiątek znajduje się przylądek Horn oraz cieśnina Drake'a, na południu zaś rozpościera się Ocean Południowy i bezludne sześćdziesiątki. Przylądek Horn po raz pierwszy opłynął w 1616 roku statek „Eendracht” podczas wyprawy podjętej przez Holendrów Isaka Lee Maire i Willema Cornelizoona Schoutena w poszukiwaniu nieistniejącego ładu południowego.

W Pałacu *literacko* Z... Magdaleną Samozwaniec

14 grudnia 2017 r. odbył się jubileuszowy **50. wieczór literacki** w Pałacu Młodzieży. Wieczór poprowadzili Róża Czerniawska-Karcz i Rafał Podraza, tym razem w podwójnej a nawet potrójnej roli: po pierwsze: jako pomysłodawcy cyklu spotkań W PAŁACU literacko, który zaistniał 5 lat temu, po drugie: jako współorganizatorzy tychże 50 spotkań; po trzecie: jako autorzy promowanej na jubileuszowym spotkaniu książki: **MADZIA I... MAGDALENA** czyli o Samozwaniec inaczej. A oto kilka słów o książce.

Magdalena Samozwaniec – „Pierwsza Dama Polskiej Satyry”. Niestychanie, przed i po wojnie, popularna. Za życia wciąż zaskakująca publiczność żartami i celnymi ripostami, nieustannie wywołująca Czytelnikom uśmiech na twarzy. Zawsze wesoła i zdystansowana. Czy taka była na co dzień?... Czy może, na potrzeby chwili, przybierała jedynie maski?...

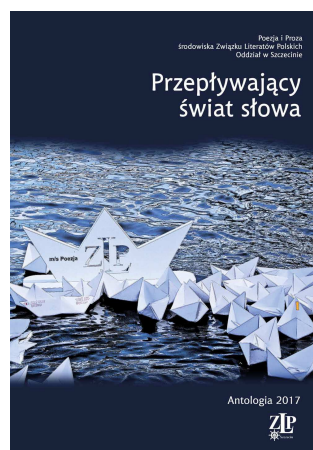
Madzia i... Magdalena, to zbeletryzowana opowieść o kobiecie, która, jak pisał Kornel Makuszyński – „ostrzyła codziennie język na rzemieniu, żeby był ostry i cięty jak brzytwa”, to próba pokazania tej mniej znanej twarzy pisarki. Twarzy tylko dla najbliższych i bliskich przyjaciół. Co trapiło młodszą siostrę Marii Pawlikowskiej-Jasnorzewskiej? Za czym i za kim, gdy obok nie było wielbicieli jej talentu, tęskniła? Kogo tak naprawdę kochała? Po co i dla kogo pisała kolejne książki?... Odpowiedzi na te i wiele innych pytań znajdują Państwo w najnowszej książce poświęconej niezapomnianej córce rodu Kossaków.

Książka została wydana z dofinansowania Miasta Szczecin.

ANTOLOGIA ZLP ... w AKADEMII SZTUKI

15 grudnia 2017 r., odbyła się w Akademii Sztuki w Szczecinie przy pl. Orła Białego promocja ANTOLOGII POEZJI I PROZY ŚRODOWISKA Związku Literatów Polskich w Szczecinie.

Po niemal 60 latach ukazuje się ponownie ważna pozycja wydawnicza. *Przepływający świat słowa* to antologia poezji i prozy Związku Literatów Polskich Oddział w Szczecinie oraz środowiska literackiego z nim współdziałającego. W wyda-

nym tomie poetycko-prozatorskim znajdują się wybrane utwory autorów należących (formalnie i nieformalnie) do ZLP w Szczecinie, jak również do Regionalnego Stowarzyszenia Literacko-Artystycznego w Policach, Grupy Literacko-Artystycznej „Horyzont” US Szczecin, Nieformalnej Grupy Literackiej „Iuvenis Ars” i Wojskowej Grupy Literackiej „In Aeternum” z Klubu 12. Szczecińskiej Dywizji Zmechanizowanej. Wspólnym mianownikiem koegzystencji tych niezależnych konstelacji literacko-artystycznych jest szeroko pojęta literatura oraz aktywne działania w ramach cyklicznych projektów (...) promujących literaturę współczesną w Szczecinie, w regionie Pomorza Zachodniego i w Polsce, a nawet poza jej granicami.

Podczas promocji słowo o książce wygłosił prof. US dr hab. Katarzyna Krasoń a wiersze i fragmenty prozy zaprezentowały: aktorki Teatru Współczesnego – Krystyna Maksymowicz i Ewa Sobczak, także Marcin Gargas z Teatru Słowa Proscenium oraz laureaci tegorocznego "Szczecińskiego Parnasu": Wiktoria Gajos, Jan Kamiński, Inez Wilczewska i Jakub Tomala.

Książka wydana została w ramach projektu SZCZECIŃSKIE PROMOCJE LITERATURY 2017 z dofinansowania Miasta Szczecin i pod patronatem TVP3 Szczecin.

Akcent

między akcentami...

*To co najważniejsze musi pozostać
między wierszami.* (M. Janion)

Czy akcenty też monad włożyć między wiersze, aby i one stały się celem poszukiwania? Czy masz ochotę, Czytelniku, pobłądzić trochę między wierszami, by poszukać pogubione akcenty i... to co najważniejsze? Jeśli tak, to proszę, weź koniec nitki i zanurz się w labiryncie Czasu:

*jak nitkę Ariadny zwijamy Czas
dążąc mozolnie do wyjścia Kłębuszek
coraz grubszy bo Czas coraz krótszy*

Tym razem będzie trudniej... a może nie... Zapewne niełatwo jest pisać wstęp do własnego tomiku, którym jest zbiór wierszy pt. *zapytaj jabłoni...* To motyw mój ulubiony... Dlatego nie będzie odczytywania, interpretacji, zgłębiania tekstów. To będzie raczej próba odsłonięcia, zagładanie pomiędzy nie. Próba pozbierania rozsypanych akcentów, które wymykają się spod biegnącego pióra (coraz częściej klawiatury), które skrywają się pośród wątków, motywów, metafor czy... fraz. Mocno odciskają swój ślad konceptem lub pointą, zaznaczają się dobitnie graficzną figurą, jakby chciały podkreślić swoje bliskie konotacje z *carmina figurata* czy z kaligramami Apollinaire'a...

Ot, chociażby można zapisać przesypywanie się Czasu w klepsydze literackich doświadczeń: wszystko już było ...

*wszystkie trafne słowa
wszystkie piękne rymy
metafory zdziwione
szalone koncepty
w y m y ś l o n o
k a t h a r s i s
mimēsis
czy
p o i n t ę
pomieszano
rodzaje gatunki
i style powiedziano
już wszystko najlepiej
najgorzej a my ciągle
piszemy w prastarym uporze*

Wejźdźmy głębiej pomiędzy wiersze i ukryte akcenty... oto delikatną aluzją odsłaniają się pokłady znaczeń czy skojarzeń biblijnych, mitologicznych, historycznych, szarpią wspólne emocje lub delikat-

nie gubią się w zakamarkach kulturowych odniesień egzystencjalne refleksje...

Od razu zaznaczam, że daleko mi do eksperymentalnej poezji współczesnej i jej poszukiwań wizualnych. Dla mnie celem jest przekaz klarowny i prosty w swej formie i treści, jak japońskie haiku, bardzo mi bliskie w swym oszczędnym, eleganckim stylu...

*trzy wersy haiku
i sylab siedemnaście
lecz ducha zen brak*

Stąd teksty podobnie skondensowane, niektóre aforystyczne, inne jak pociągnięcia tuszem: gruba kreska wersu, liryczne czy refleksyjne wyznanie, w trenie, epitafium... miniatura oniryczna, emocjonalny czy malarski pejzaż... Kładę akcenty na motywy mi bliskie, zapewne powtarzalne (bo wszystko już było!), ale pojawiające się w innym towarzystwie konceptualnych zestawień. Wierna jestem strofom i muzyce wiersza... stąd kolejna gra-zabawa w rysowanie słowami instrumentu, np. w wierszu zabawa z lirą.

Uzależniona jestem, jak wszyscy, od codzienności... która zapisuje/ rysuje/ maluje/ komponuje a nawet rzeźbi nam życie w swoich intrygujących odślonach.

Obacam się wśród ludzi, więc przede wszystkim to oni są obecni w wersach i pomiędzy nimi (z akcentem dedykacji lub bez), ci z przeszłości i teraźniejszości, bohaterowie (ja i ty liryczne) oraz adresaci – bliscy, fikcyjni, ci od natchnienia, znajomi albo tylko

*(...) jak przechodzić na ulicy
bezbarny nie do zapamiętania*

Jednak na pierwszym miejscu i wyraźnie wyeksponowany jest Czas. Opoka. Mój od zawsze główny bohater. To on nieustannie inspiruje, kieruje, doświadcza i uczy... nie sposób się od niego uwolnić... nic bez niego o nim... bo: Czasu nie da się powtórzyć

*minuta po minucie...
więc... kochaj*

W sferze wiersza (i spekulacji) mogą pozostać rozważania, np.: z "efektem motyla" a w nim – co by było gdyby – nie jabłko, nie Ewa, nie Adam czy nie wąż? ...I refleksja z tego taka – istotą ludzkości, więc i Czasu, są skutki, nie przyczyny... bo i tak nie uczymy się na błędach.

A ile można by się nauczyć, gdyby posłuchać... np. jabłoni... Motyw przewodni obecnego tomu wierszy ma swoją wieloznaczną, w tym mocno symboliczną, wymowę i staje się ważnym akcentem, nie tyle zagubionym, co celowo ukrytym między wierszami... Dlatego, zapewniam, jabłkowiersze z mitycznej celtyckiej krainy na Avalonie zawsze skuszą swoim smakiem i aromatem...

Aby za bardzo jednak nie odsłaniać (nie objaśniać) poetyckiego wnętrza tomu *zapytaj jabłoni...*, należy przywołać słowa Edwarda Balcerzana: tylko wtedy czytanie poezji daje pełną satysfakcję, gdy nikt nas nie poucza, jak przeżywać cudze obrazy przeżyć.

Odkrywaj więc sam, Czytelniku, moją, a teraz już Twoją, krainę poetyckich ogrodów Edenu czy Avalonu, w której przez cały rok jednocześnie kwitną i owocują jabłonie, a czasem odpowiadają nawet na niezadane pytania... dlatego bez obawy...

*jedz jabłko? wiersze karm się owocem niezakazanym
pielęgnuj jabłonie na Avalonie i weź
jabłko*

Rozstrzygnięcie konkursu

VII OGÓLNOPOLSKIEGO KONKURSU LITERACKIEGO NA NAJPIĘKNIEJSZY LIST PISANY ODREČZNIE

„Los zawsze daje drugą szansę...”

dla kategorii II (13-15 lat) oraz III (16 lat i powyżej)

„To były najlepsze wakacje w moim życiu...”

dla I kategorii wiekowej (10-12 lat).

Jury w składzie:

Katarzyna Chabowska, Rafał Podraza, Róża Czerniawska-Karcz /przewodnicząca/

21 listopada 2017 r. po zapoznaniu się z nadesłanymi 705! listami w trzech kategoriach wiekowych, postanowiło nagrodzić i wyróżnić:

I kategoria wiekowa /10-12 lat/ 385 listów

I nagroda – ZUZANNA HAJDUGA, Racibórz

II nagroda – MAKSYMILIAN ŻUKOWSKI, Bolesławiec +/nagroda ZLP

III nagroda – WIKTORIA STĘPCZYŃSKA, Stargard

WYRÓŻNIENIE – 1. ZUZANNA TURSKA, Kołobrzeg

2. ZUZANNA PREIS, Tychy

3. KASJANA GLINIECKA, Choszczno

4. SONIA SZCZOTKA, Gliwice

5. MAJA WÓJTOWICZ, Bolesławiec

II kategoria wiekowa /13–15 lat/ 140 listów

I nagroda – ALEKSANDER KRZYŻANOWSKI, Bydgoszcz +/nagroda ZLP

II nagroda – JULIA WOJTKOWIAK, Wolsztyn

III nagroda – FAUSTYNA KLĘCZAR, Osiek

WYRÓŻNIENIE – 1. ANNA STERNALSKA, Krzeszowice

2. DARIA SIEROSZEWSKA, Szczedrzyk

3. KRZYSZTOF SZOSTEK, Parzęczew

III kategoria WIEKOWA /16 LAT I WIĘCEJ/ 180 LISTÓW

I nagroda – DANUTA-ROMANA SŁOWIK, Stargard

II nagroda – DOROTA NOWAKOWSKA de ABREU e CASTRO, Kleczew

III nagroda – EWA WAWOCZNY, Racibórz+ /nagroda ZLP

WYRÓŻNIENIA – 1. ANDRZEJ ZAWADZKI, Łbiska

2. STANISŁAWA WOJCIECHOWSKA-SOJA, Malbork

3. MAŁGORZATA NOWAK, Orchowo

4. KATARZYNA SZOPA, Bolesławiec

5. ANDREA PATRYCJA CZASAK, Warka

Wśród nagrodzonych i wyróżnionych uwagę jury zwróciły listy z walorami kaligrafii napisane piórem, starannym, czytelnym pismem, zgodnie ze wszystkimi regułami kaligrafii:

Uczestnicy, którzy wyróżnili się w kategorii kaligrafii:

Kategoria I:

1. ZUZANNA PREIS, Tychy

4. JULIA SMOLAREK Skidzin/Przecieszyn

Kategoria II:

1. FAUSTYNA KLĘCZAR, Osiek

2. DOMINIK CHLASTAWA, Bolesławiec

Kategoria III:

2. EWA WAWOCZNY Racibórz

5. ANETA WOLSKA Lublin

„SPEŁNIAMY MARZENIA O KSZTAŁCENIU I PRACY W KRAJACH UE”

PROGRAM ZAJĘĆ POZALEKCYJNYCH
DLA SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH Nr 1
im. kpt.hm. Andrzeja Romockiego „Morro”
w Barlinku

Autorki:

1. Beata Krycka
2. Dorota Binduga-Wieczorek
3. Małgorzata Blezień-Lach
4. Monika Jagiełło-Trif

Barlinek, 2015

WSTĘP

Niniejszy program zajęć pozalekcyjnych stworzony został na potrzeby realizacji międzynarodowego projektu „*Spełniamy marzenia o kształceniu i pracy w krajach UE*” w ramach programu Erasmus+. Przeznaczony jest on dla uczniów klas I-III LO i I-IV Technikum chcących poznać tajniki współczesnego rynku pracy, swoje zasoby oraz kompetencje, zainteresowanych przygotowaniem do rozmowy kwalifikacyjnej i poszerzeniem umiejętności auto-prezentacji.

Istotny wpływ na podejmowanie decyzji zawodowych ma uwzględnienie społecznych warunków rynku pracy, co prowadzi do poszukiwań informacji o prawach rządzących rynkiem pracy, o sposobach rekrutacji pracowników oraz wiedzy o tym, jakie czynniki warunkują utrzymanie pracy. W programie główny akcent położono więc na kształcenie konkretnych umiejętności, pobudzanie ucznia do aktywności oraz samodzielnego i kreatywnego myślenia. Szczególny nacisk kładzie się na przygotowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w życiu gospodarczym i społecznym. Kształtowane będą najważniejsze umiejętności w gospodarce rynkowej: planowanie kariery zawodowej, kreowanie własnej aktywności zawodowej (np. poszukiwanie pracy), strategia

podejmowania decyzji o utworzeniu własnej firmy. Istotnym elementem jest także kształtowanie zachowań społecznych, takich jak właściwe komunikowanie się, prowadzenie negocjacji, współpraca w zespole.

Treści zawarte w programie pozwolą wyposażyć uczniów w umiejętności przydatne w podejmowaniu przemyślanych decyzji rzutujących na przebieg ich kariery zawodowej, oraz umiejętności wychodzenia naprzeciw nowym sytuacjom i nowym wyzwaniom.

Na realizację programu przeznaczono 1 zajęcia integracyjno - ewaluacyjne oraz 24 spotkania tematyczne, które przeprowadzone zostaną w cyklu 3 lat szkolnych.

CELE PROGRAMU

Cel ogólny:

Rozbudzenie świadomości uczniów dotyczącej znaczenia zawodu w zmieniających się warunkach krajowego i europejskiego rynku pracy oraz stymulowanie kreatywności i rozwoju intelektualnego ucznia, a także kształtowanie postaw przedsiębiorczych.

Cele szczegółowe:

1. Podniesienie świadomości uczniów w kontekście potrzeb lokalnego, krajowego i europejskiego rynku pracy.

2. Zebranie informacji na temat marzeń zawodowych młodzieży, planów dotyczących dalszego kształcenia, kariery zawodowej i wymarzonego miejsca pracy w celu porównania z oczekiwaniami współczesnego, zmieniającego się rynku pracy, pracodawcy i określenia stopnia spójności.

3. Określenie predyspozycji osobowościowych i zawodowych młodych ludzi w kontekście możliwości realizacji marzeń i w efekcie coaching w zakresie planowania i wyboru dalszej ścieżki kariery. Podniesienie poczucia pewności siebie i własnej wartości.

4. Pomoc w zbieraniu przez uczniów informacji dotyczących kształcenia akademickiego i zawodowego dostępnego we własnym i pozostałych krajach europejskich. Zdobycie wiedzy o szkołach, uczelniach i instytucjach kształcenia i doskonalenia zawodowego w regionie, kraju i za granicą i roli doradztwa zawodowego.

5. Wskazanie sposobów poszukiwania pracy i wyszukiwanie atrakcyjnych ofert pracy.

6. Nabycie umiejętności przygotowania dokumentacji aplikacyjnej i odbycia rozmowy kwalifikacyjnej.

7. Nabycie wiedzy i umiejętności aplikowania w programie Erasmus Plus

8. Mobilność edukacyjna sposobem realizacji idei „uczenia się przez całe życie”.

9. Praktyczne przybliżenie wiedzy na temat możliwości samo zatrudnienia i prowadzenia własnego biznesu.

10. Nabycie umiejętności zakładania i prowadzenia własnej firmy.

11. Przełamanie bariery komunikacyjnej, doskonalenie umiejętności językowych, podniesienie świadomości dotyczącej innych kultur i walka ze stereotypami i ksenofobią.

12. Doskonalenie umiejętności społecznych i pracy w zespole/grupie międzynarodowej.

Metody i formy pracy:

1. sonda uliczna na temat marzeń młodych ludzi dotycząca wyboru przyszłego zawodu,

2. audiowizualna prezentacja wyników sondy ulicznej,

3. zajęcia z praktykami np. z przedsiębiorcami, przedstawicielami instytucji rynku pracy (urzędy pracy, organizacje pracodawców itp.),

4. metoda studiów przypadkowych, kładąca nacisk na samodzielne dochodzenie uczniów do nowej wiedzy na podstawie materiałów źródłowych,

5. analizy zjawisk i procesów zachodzących na rynku pracy (zawody przyszłości),

6. dyskusja z elementami metod aktywizujących (burza mózgów, drzewo decyzyjne, maplan),

7. filmy dydaktyczne jako studia przypadkowych zachowań i procedur podczas poszukiwania pracy,

8. poszukiwania niszy działalności gospodarczej,

9. metoda przypadków,

10. analiza SWOT,

11. metoda projektów,

12. praca w grupie/ grupie międzynarodowej.

Rezultaty dla ucznia:

1. przeżyje przygodę edukacyjną, która wzbudzi jego aktywność, wzmocni pewność siebie i wiarę we własne możliwości, rozwinię umiejętności interpersonalne i przełamie bariery komunikacyjne,

2. rozwinię umiejętności niezbędne w dalszej nauce i w dorosłym życiu, takie jak praca w zespole, współzawodnictwo, ocena własnych umiejętności, planowanie, rozwiązywanie problemów, radzenie sobie w nowych i trudnych sytuacjach,

3. mobilny edukacyjnie umiejętnie wykorzysta atrakcyjność programów np. Erasmus Plus do zdobycia nowych umiejętności i doświadczeń zawodowych – „uczenie się przez całe życie”.

4. portfolio ucznia.

Rezultaty dla szkoły:

1. możliwość skorzystania z atrakcyjnej formy pracy z uczniami – nauki przez działanie, wspierającej rozwój kluczowych kompetencji uczniów,

2. szansa na efektywne kształtowanie postaw przedsiębiorczych młodzieży,

3. poprzez szeroką współpracę z różnymi środowiskami wzmocni swój wizerunek dobrej i nowoczesnej szkoły.

Ewaluacja programu:

Ewaluacja bieżąca (w trakcie realizacji programu) prowadzona będzie w obszarze:

- zgodności realizacji programu zajęć pozalekcyjnych z przyjętymi założeniami,
- stopnia osiągnięcia założonych celów.

Ewaluacja końcowa prowadzona będzie w obszarze:

- efektywności działań młodzieży (osiągnięte cele),
- pozytywnych zmian postaw i zachowań uczniów (w tym postaw przedsiębiorczych). o sukcesów uczniów,

Procedury i narzędzia ewaluacji:

- analiza wytworów uczniów (np. pod kątem ich przydatności, oryginalności, jakości, estetyki),
- opinie uczniów, rodziców, nauczycieli (np. ankiety, wywiad z dyrekcją szkoły, przedstawicielem przedsiębiorców i instytucji doskonalenia zawodowego, pośrednictwa pracy)
- obserwacja działań uczniów.

Ewaluacji zarówno bieżącej, jak i końcowej dokonują nauczyciele - opiekunowie uczniów. Wyniki ewaluacji zostaną opracowane w formie zestawień, sprawozdania z realizacji programu, zostaną udostępnione radzie pedagogicznej oraz radzie rodziców.

Ewaluacja pozwoli ocenić stopień realizacji założonych celów oraz przydatność opracowanego programu do celów edukacyjnych - prowadzenia zajęć pozalekcyjnych.

TEMATYKA SPOTKAŃ

I ROK REALIZACJI				
Temat zajęć	Czas realizacji	Metody pracyaaa	Wymagania programowe (cele zajęć) UCZEŃ:	Uwagi
Poznajmy się	X.2015	Zajęcia integracyjne Praca w grupach Metoda balonu	<ul style="list-style-type: none"> – zapoznaje się z celami ogólnymi programu, – poznaje uczestników warsztatów poprzez zabawy integrujące, – formułuje swoje oczekiwania i obawy związane z uczestnictwem w zajęciach, 	Ewaluacj wstępna
Marzenia młodzieży dot. wspólnej przyszłości w UE	X. 2015	sonda dyskusja burza mózgów	<ul style="list-style-type: none"> – opracowuje pytania do sondy o marzeniach, zainteresowaniach i planach dot. dalszego kształcenia młodych ludzi w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych, – analiza SWOT – rozpoznaje, analizuje mocne i słabe strony osobowości, – wskazuje trudności związane z zaplanowaniem własnej ścieżki rozwoju, 	
Opracowanie wyników sondy	XI. 2015	metody aktywizujące praca w grupach ćwiczenia techniczne	<ul style="list-style-type: none"> – komunikuje się w grupie, wyjaśnia, czym są bariery komunikacyjne, – wyjaśnia na czym polega racjonalność decyzji, wskazuje na zalety i wady decyzji indywidualnych i grupowych, – tworzy zestawienia wyników, analizuje, interpretuje dane statystyczne, – wskazuje na znaczenie empatii, 	
Montaż materiału filmowego i prezentacji	XII. 2015	metody audiowizualne: prezentacja montaż filmu wykorzystanie IT, komputerów, projektora	<ul style="list-style-type: none"> – dokonuje wyboru efektywnej formy prezentacji (przekazu) z punktu widzenia odbiorcy, – rozumie znaczenie informacji we współczesnym świecie, – przygotowuje prezentację ptt, montuje film, – prezentuje zebrane materiały, 	ewaluacja

Wyszukiwanie informacji z zakresu 10 top zawodów przyszłości w Polsce	I. 2016	praca w grupach metody aktywizujące metoda programowa (wykorzystanie Internetu, komputerów)	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje informacje o zawodach przyszłości, uwzględniając typy osobowości zawodowych wg. wybranego rankingu (np. Hollanda), – wykazuje wpływ ulubionych czynności, umiejętności i zainteresowań na wybór zawodu, – wyjaśnia motywy aktywności zawodowej człowieka, – porównuje zebrane informacje z danymi z WUP Szczecin, 	
Ewolucja krajowego rynku pracy – nowe zawody	II. 2016	pogadanka praca z materiałem źródłowym dyskusja	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie swobody przepływu kapitału ludzkiego (przenikanie się rynków pracy w UE), – wymienia przyczyny i kraje migracji Polaków, – analizuje warunki pracy i życia w krajach UE (przygotowania do wyjazdu), – poznaje obco brzmiące nazwy zawodów, – wskazuje zawody deficytowe i nadwyżkowe (schyłkowe) 	spotkanie z pracownikiem WUP/PUP
„W świecie zawodów” salon informacji o zawodach	IV. 2016	pokaz prezentacja multimedialna wystawa	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje prezentacje, ekspozycje, – dzieli się zdobytymi informacjami, zebranymi i opracowanymi materiałami, doświadczeniami z krajów partnerskich, 	przygotowanie „Dnia Erasmusa”
Testy z doradztwa zawodowego	V. 2016	metoda testowa analiza SWOT wykorzystanie komputerów i testów doradztwa zawodowego	<ul style="list-style-type: none"> – określa własne predyspozycje osobowościowe i zawodowe, – planuje ścieżkę kariery zawodowej, – rozwiązuje test z doradztwa zawodowego, 	ewaluacja
Instytucje wspierające młodych ludzi na lokalnym rynku pracy	VI. 2016	wyszukiwanie i analiza ofert	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje oferty szkoleń, praktyk i pracy wakacyjnej w kraju i zagranicą, – odróżnia wiarygodne oferty pracy, – rozumie na czym polega aktywne poszukiwanie pracy, – analizuje możliwości zatrudnienia, warunki płacy i pracy, – jest świadomy praw i obowiązków pracownika, 	spotkanie z przedstawicielem WUP/PUP

II ROK REALIZACJI

Warsztaty z zakresu szans i możliwości rozwoju, edukacji i doskonalenia młodych ludzi w Polsce	IX. 2016	Wykorzystanie źródeł internetowych, komputerów i innych materiałów szkoleniowych	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje informacje o instytucjach kształcenia i doskonalenia zawodowego w regionie i w kraju, – rozumie ideę „uczenia się przez całe życie”, – uczestniczy w targach edukacji i pracy, kontaktuje się z instytucjami kształcenia i doskonalenia zawodowego, – tworzy port folio, 	
Światowy Tydzień Przedsiębiorczości	X. 2016	prezentacja pokaz wystawa happening	<ul style="list-style-type: none"> – promuje postawy pro przedsiębiorcze, zachęcając kreatywne osoby do działania na rzecz rozwoju swoich umiejętności, – przygotowuje wystawy, spotkania z przedsiębiorcami, 	„Dzień Erasmusa” – podsumowanie
Sposoby poszukiwania pracy	XII. 2016	praca z materiałami źródłowymi	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia jak szukać pracodawcy i jak szuka się pracownika, – uzasadnia konieczność jednoczesnego korzystania z kilku metod szukania pracy, – rozpoznaje rynek pracy, najczęstsze oczekiwania pracodawców, – wymienia kompetencje twarde i miękkie, 	ewaluacja
Dokumentacja aplikacyjnej	I. 2017	ćwiczenia techniczne pogadanka nt. najczęstszych błędów w dokumentach	<ul style="list-style-type: none"> – sporządza dokumentację aplikacyjną (CV, list motywacyjnej pod konkretną ofertę pracy), – wypełnia formularz EUROPASS CV, – stara się unikać typowych błędów w dokumentach aplikacyjnych, 	
Myśl jak pracodawca – przygotowanie do rozmowy o pracę	II. 2017	symulacja – rozmowa kwalifikacyjna (autoprezentacja) pogadanka nt. najczęstszych błędów	<ul style="list-style-type: none"> – wymienia etapy rekrutacji pracownika, zasady rozmowy kwalifikacyjnej, – wyjaśnia znaczenie właściwego przygotowania się do rozmowy i dobrego zaprezentowania się, – rozumie znaczenie komunikacji werbalnej i niewerbalnej (dressing code, mowa ciała), 	

„Bezkonkurencyjny na rynku pracy”	III. 2017	dyskusja prezentacje	<ul style="list-style-type: none"> – prezentuje swoje atuty zawodowe, ma świadomość przewagi konkurencyjnej, – uzasadnia dlaczego pracodawcy poszukują młodych uzdolnionych, kreatywnych i myślących niekonwencjonalnie – wykorzystując ich potencjał do rozwoju firmy, – wyjaśnia znaczenie kształtowania wizerunku dla rozwoju kariery zawodowej (hobby przepustką do pracy, graficzne portfolio), 	spotkanie z wizażystą
Mobilność edukacyjna w UE i systemy certyfikacji uczestnictwa i kwalifikacji zawodowych	V. 2017	praca w grupach pogadanka	<ul style="list-style-type: none"> – omawia znaczenie jednakowych praw w krajach UE, – analizuje warunki nauki, pracy i życia w krajach UE, – omawia systemy certyfikacji uczestnictwa i kwalifikacji zawodowych, – jest mobilny, 	ewaluacja
Stypendia i staże w ramach Erasmus+	VI. 2017	ćwiczenia techniczne	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje informacje nt. stypendiów i staży w ramach Erasmus, – przygotowuje wniosek aplikacyjny, 	
III ROK REALIZACJI				
Własny biznes – samozatrudnienie alternatywą na bezrobocie. Krok po kroku – jak założyć własną firmę	IX. 2017	ćwiczenia techniczne (CEIDG) dyskusja nt. sukcesu i porażki w biznesie	<ul style="list-style-type: none"> – dostosowuje formę organizacyjno–prawną do profilu działalności przedsiębiorstwa (np. spółdzielnia socjalna), – wymienia i charakteryzuje etapy zakładania własnej firmy, – określa czynniki warunkujące działalność przedsiębiorstwa i przyczyny niepowodzeń, 	
„Pomysł na biznes – gwarancją sukcesu” – Logo i marka	X. 2017	praca w grupie i z materiałem źródłowym	<ul style="list-style-type: none"> – wyszukuje nisze rynkowe, analizuje i wskazuje pomysł na biznes, – planuje przedsięwzięcie, – tworzy logo, kreuje markę firmy, 	

„Nasza firma osiąga zyski”	XI. 2017	ćwiczenia techniczne	<ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu „kreatywna księgowość”, przyczyny i konsekwencje tego zjawiska, – wyznacza próg rentowności, planuje zyski, – wyjaśnia znaczenie konkurencyjności, wskazuje perspektywy rozwoju, 	
Skuteczny marketing i reklama	XII. 2017	projekcja filmowa (lokowanie produktu)	<ul style="list-style-type: none"> – wskazuje pozytywne i negatywne przykłady wpływu reklamy na odbiorcę, – analizuje spoty reklamowe, – dokonuje wyboru mediów reklamy, 	ewaluacja
„Udało ci się – podziel się z nami”	I. 2018	pogadanka symulacja – przejawy mobbingu	<ul style="list-style-type: none"> – planuje drogę do sukcesu, – analizuje przebieg kariery zawodowej osoby, która zgodnie z zasadami etyki odniosła sukces w biznesie, – dostrzega wpływ szarej strefy na gospodarkę, identyfikuje rodzaje korupcji (przeciwdziałanie), 	spotkanie z przedstawicielami lokalnego „small biznesu”
Ciekawe inicjatywy w biznesie	II. 2018	burza mózgów prezentacje	<ul style="list-style-type: none"> – przygotowuje się do seminarium na temat przedsiębiorczości Dni Erasmusa, – rozumie znaczenie MŚP dla społeczności lokalnej (CSR czyli społeczna odpowiedzialność biznesu), – promuje działania w ramach realizacji projektu Erasmus, 	
Warunki rekrutacji i nauki dla obcokrajowców w Polsce na uczelniach wyższych	III. 2018	metody aktywizujące	<ul style="list-style-type: none"> – analizuje i porównuje warunki rekrutacji na wyższych uczelniach, wymagania stawiane kandydatom, – weryfikuje możliwości kontynuowania nauki w innym kraju (uznawalność egzaminów), 	wycieczka na wyższą uczelnię
Jesteśmy, mądrzejsi, bardziej doświadczeni, mobilni – ewaluacja	V. 2018	badanie osiągnięć uczniów i efektów kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> – ocenia korzyści z udziału w programie. 	ewaluacja końcowa

Bibliografia

1. Kamińska H., Łukaszewicz A. *Plany zawodowe młodzieży*. (w:) Nowa Edukacja Zawodowa Nr 5-6/2001. Warszawa. KOWEZ.

2. Lelińska K. *Przygotowanie uczniów do wyboru zawodu metodą zajęć praktycznych*. (1985) Warszawa. WSiP.

3. Paszkowska-Rogacz A. *Doradztwo zawodowe w systemach szkolnych krajów Unii Europejskiej*. (2001) Warszawa. KOWEZ.

4. Sołtysińska G. *Treści i metody pracy z młodzieżą kreującą postawy racjonalnego podejmowania decyzji i zawodowych*. (w:) Problemy poradnictwa psychologiczno-pedagogicznego. Nr 1(4) (1996) Warszawa. CMPPP.

5. Żywiec - Dąbrowska E. *Absolwent na rynku pracy*. (2002) (maszynopis).

Zalecana literatura pomocnicza zawierająca scenariusze i materiały do ćwiczeń

1. Bolles Richard N. *Jakiego koloru jest twój spadochron?*. (2011) Warszawa. Studio Emka.

2. Bolles R. N. *Spadochron – poradnik bezrobotnego*. (1993) Warszawa. Fundacja Inicjatyw Społeczno - Ekonomicznych.

3. Grochulski S., Nocuń A. *Jak osiągnąć sukces*. Human Resources Series. (1995) Warszawa. FAMA.

4. Herr E., L., Kramer S. H. *Planowanie kariery zawodowej*. Część I Zeszyty Informacyjno-Metodyczne Doradcy Zawodowego. (2001) Warszawa. CMI i PZKUP.

5. Hamer H. *Rozwój umiejętności społecznych. Jak skuteczniej dyskutować i współpracować*. (1999) Warszawa. Veda.

6. Paszkowska-Rogacz A. *Warsztat pracy Europejskiego doradcy kariery zawodowej*. (2002) Warszawa. KOWEZ.

•ródła internetowe

<https://www.wup.pl/>

<http://www.koweziu.edu.pl/>

<http://www.pupmysliborz.pl>

Opracowano na podstawie strony internetowej Zachodniopomorskiego Kuratorium Oświaty

Szczeciński Program Edukacji Wodnej i Żeglarskiej „Morze przygody – z wiatrem w żaglach”

Spotkanie z kapitanem

Z kapitanem żeglugi wielkiej panem Józefem Gawłowiczem, pisarzem i marynistą, wieloletnim wykładowcą astronawigacji w Wyższej Szkole Morskiej w Szczecinie spotkały się SKEM-y SP 68 i SP 11. Kapitan, który spędził 45 lat na morzu i zliczając wszystkie przebyte mile morskie, 17 razy opłynął świat, opowiadał młodym ludziom o swoich morskich przygodach. W barwnych i zabawnych słowach mówił o życiu marynarzy, o chrzcie na równiku, o ludożercach w Afryce, zwyczajach w krajach arabskich, przewożeniu pszenicy i niedźwiedziach polarnych na Grenlandii. Opowieści były ilustrowane pokazem multimedialnym. Podziękowania i wspólne zdjęcie zakończyły tę miłą imprezę..

Tekst i zdjęcia: Jolanta Gałęzowska

Pasowanie Wilczków Morskich... ...tym razem w „Figielku”

Od czwartku 23 listopada., nie są już tylko „starszakami”, gdyż po uroczystym pasowaniu na żeglarzy wszyscy zostali „*Wilczkami Morskimi*”, na dowód czego odebrali stosowne certyfikaty. Zanim jednak to się stało, czekał ich prawdziwy egzamin i sprawdzian dzielnego załoganta żaglowca „Figielek” w Szczecinie - Zdrojach. Ich Przedszkole Publiczne Nr 79 dopiero od tego roku przystąpiło do Szczecińskiego Programu Edukacji Wodnej i Żeglarskiej, ale egzamin i wszystkie zadania – jak wykonanie żaglówki czy nałapanie ryb, a także rewelacyjne wykonanie kilku szant – został zdany „śpiewająco”, po czym wszyscy zgodnie ślubowali:

*„My Wilczki Morskie przyrzekamy (...)
Być odważnym, dzielnym, śmiałym...
Poznawać nasze Bałtyckie Morze...
A w dorosłości może się zdarzyć
Że ktoś z nas dołączy do marynarzy. Ahoj!!!”*
Od strony fachowej przygotowanie kandydatów na żeglarzy wysoko ocenił gość spe-

cialny – niżej podpisany, pomysłodawca Programu, który też pasował wszystkich na Wilczków Morskich. Na koniec wszystkim smakował okazjonalny tort, przy którym planowano już dalsze „rejsy” i działania małych żeglarzy w Programie. Przypomnę, że Program działa od 1995 roku, a na rok szkolny 2017/2018 udział w nim zadeklarowało 48 szczecińskich placówek oświatowych, w tym osiem przedszkoli – 9, 25, 35, 50, 54, 65, 66 i 79. Realizatorem Programu, pod opieką Wydziału Oświaty UM, jest Pałac Młodzieży, z Pracownią Edukacji Morskiej. Teraz do tej dużej międzyszkolnej morskiej szczecińskiej załogi dołączył „Figielek”. *Pomyślnych wiatrów!!!*

**Tekst i zdjęcia:
Wiesław Seidler**

IX Międzszkolny Turniej Marynistyczny „Każdy Może Kochać Morze”

Jakie sygnały mogą wysłać latarnie morskie? Jaka jest największa głębia Morza Bałtyckiego? Co oznacza słowo „flauta”? Z takimi i innymi pytaniami musieli się zmierzyć uczestnicy turnieju marynistycznego organizowanego przez SKEM SP 37. Do rywalizacji oprócz gospodarzy przystąpiły również SKEM-y SP 59, 11,41,5 oraz szkoła z Dębic. Czteruosobowe drużyny składające się z dwóch uczestników klas 1-3 i z dwóch klas 4-7 rozwiązywały test z kategorii: Morze Bałtyckie, Latarnie Morskie, Żeglarskie ABC, Budowa optymisty i testu marynistycznego – Niespodzianka. Drużyny musiały wykazać się znajomością węzłów żeglarskich i umiejętnością składania żagla. Okazało się, że sposobów składania żagla było tyle, ile było drużyn. Twórczą konkurencją była praca plastyczna na temat żaglowca TTSR. Każda praca była niepowtarzalna i w swoim rodzaju.

Po zliczeniu punktów za wszystkie konkurencje komisja wyłoniła zwycięzcę którym okazał się SKEM SP 11. W dalszej kolejności uplasowały się SKEM SP37, SP 41, SP 5, SP 59 i SP z Dębic. Konkurs odznaczał się sprawną organizacją, a całości przyglądali się zaproszeni goście wśród których znajdował się syn Patrona Szkoły Antoniego Ledóchowskiego, Pan Wincenty Ledóchowski. Konkurs umilił występ dzieci z Przedszkola Publicznego Nr 9.

*Gratulujemy organizacji i zaciętej rywalizacji.
Tekst i zdjęcia: Jolanta Gałęzowska*

Mikołajkowa niespodzianka

W minioną środę SKEM-y SP 68 wyruszyły na tajemniczą wyprawę. Ku zaskoczeniu dzieci znalazły się one na żaglowcu Kapitan Borchardt, gdzie przywitał ich Święty Mikołaj. Razem z Mikołajem dzieci zwiedziły żaglowiec od dziobu do rufy, poznając zasady funkcjonowania i pracy na tak dużym statku. W sterówce, każdy mógł stanąć przy kole sterowym, obejrzeć jak działają przyrządy nawigacyjne. Przyszli żeglarze dowiedzieli się jaka jest różnica między flagą a banderą. Ogromnym zainteresowaniem cieszyło się zwiedzanie kajut pod pokładem. W wygodnej mesie żaglowca toczyły się opowieści o patronie statku historii żeglarstwa. Była projekcja filmu i śpiewanie hymnu żaglowca. Uczestnicy spotkania zdawali egzamin z umiejętności wiązania węzłów pod czujnym okiem Mikołaja. W nagrodę za dobrze wykonaną pracę były upominki i słodkości. Na zakończenie żegnał ich Mikołaj życząc samych wspaniałych przygód żeglarskich.

A wszystko to przygotowały opiekunki kół Panie Jolanta Pińkowska i Marzenna Ostrowska, Pani Halina Maińska – armator żaglowca, kapitan Jerzy Szukdlarek, mechanik Romek i bosman Piotr. Bravo!

Wszystkim serdecznie dziękujemy.

Tekst i zdjęcia: Jolanta Gałęzowska

Wojewódzki Konkurs Żeglarski 100-lecie żaglowca Kapitan Borchardt

29 listopada 2017 roku został zorganizowany przez SKEM Publicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 52 w Szczecinie oraz Fundację „Kapitan Borchardt” Wojewódzki Konkurs Żeglarski, który poświęcono tym razem tematowi 100-leciu żaglowca Kapitan Borchardt. Konkurs odbył się po raz drugi, ale tym razem nie w budynku a na żaglowcu, który zacumował przy Wałach Chrobrego.

W konkursie brały udział placówki specjalne Szczecińskiego Programu Edukacji Wodnej i Żeglarskiej, oraz zaproszone placówki specjalne województwa zachodniopomorskiego. Były to:

- Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 52 w Szczecinie,
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 2 w Szczecinie,
- Socjoterapeutyczny Ośrodek Szkolno-wychowawczy w Szczecinie,
- Publiczna Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 25 w Szczecinie,
- Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii Nr 1 Szczecin-Wielgowo,
- Zespół Szkół Specjalnych w Goleniowie,
- Młodzieżowe Koło Żeglarskie PTTK Delfinka w Stargardzie,
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2 w Szczecinie.

Głównym celem Wojewódzkiego Konkursu Żeglarskiego było zapoznanie się z historią żaglowca Kapitan Borchardt, jego budową i ciekawostkami z nim związanymi. Ponadto uczniowie zostali zaznajomieni z postacią Karola Olgerda Borchardta, patrona żaglowca. Uczestnicy konkursu mieli

możliwość wykazania się wiedzą z żeglarstwa a także z życia i zwyczajów panujących na żaglowcach. Mogli też zaprezentować swoje umiejętności w wiązaniu węzłów. Szkolenie prowadził kapitan **Mieczysław Ircha**. Uczniowie poznali budowę jachtu podczas zwiedzania i oprowadzania przez załogę. Poznali również zasady stawiania żagli. Odważni mieli możliwość wejścia na bocianie gniazdo po sznurkowej drabince (drablinka), przy asekuracji nauczyciela Pawła Grackiego.

Swoją wiedzę żeglarską sprawdzili również podczas rozwiązywania testu poświęconego 100-leciu żaglowca Kapitana Borchardt. Test przygotowała Agnieszka Zbiżek

Bardzo ważnym celem, który został osiągniętych podczas konkursu była integracja placówek specjalnych. Poznanie się, mimo różnic. Priorytetem dla nas była nauka szacunku do drugiego człowieka niezależnie jak wygląda, czy jak się zachowuje.

Mieliśmy okazję wspólnie się bawić podczas zajęć integracyjnych takich jak:

1. Projektowanie i wykonanie jednostki pływającej. Była to praca w grupie, którą nadzorowały: Agnieszka Słuczankowska i Maria Świątek.

2. Wspólne śpiewanie szant i hymnów żaglowca Kapitan Borchardt i Szkoły Nr 52, przy wsparciu pięknego głosu Agnieszki Seroczyńskiej oraz Artura Słowika.

3. Zajęcia zręcznościowe takich jak łowienie za pomocą wędki papierowych rybek. Po złowieniu każda rybka zadawała pytanie dotyczące sprzętu żeglarskiego znajdującego się na jachcie. Nie tyl-

ko trzeba było ten sprzęt wskazać ale i nazwać używając nomenklatury morskiej i żeglarskiej. Zajęcia te prowadziła Olga Komornicka, zaś pomoce wykonała Tomasz Krzynówek.

4. Każdy z uczestników konkursu miał możliwość pomalować twarz lub swoją dłoń w zmywalne tatuaże o tematyce żeglarskiej. Stanowisko to prowadziła zdolna artystycznie Bożena Pilecka.

5. Zawodnicy mieli możliwość pracy w grupie: rysowali wspólnie swój żaglowiec marzeń. Prace te nadzorowała Ola Zielenkiewicz.

6. Trudnym zadaniem było układanie puzzli, bez wzorca. Puzzle zostały wykonane samodzielnie przez Karolina Dejer. Natomiast ułożenie ich sprawdzała i merytorycznie wspierała Jolanta Gałęzowska. Ułożenie modelu żaglowca pozwoliło uczniom ćwiczyć pamięć, gdyż zawodnicy musieli skojarzyć jak zbudowany jest jacht.

7. Zajęcia fotograficzne, które nadzorowała Iwona Curyło. Uczniowie mieli możliwość zrobienia zdjęcia przy piracie oraz w innych fascynujących sytuacjach.

Wszystkim zajęciom towarzyszył duch wzajemnej akceptacji, tolerancji, poszanowania. Zawodnicy z placówek specjalnych uczyli się jak się prawidłowo porozumieć aby wspólnie osiągnąć zamierzony cel.

Po zajęciach wszyscy uczestnicy mieli możliwość delektowania się gorącą zupą gulaszową, herbatą z sokiem malinowym oraz słodkościami. Część kulinarną przygotowała załoga żaglowca Kapitan Borchardt, zaś słodkości dostarczyła prezes Fundacji Kapitan Borchardt, **Halina Maińska**.

W messie królował bosman, pan Piotr wraz z Kasią Koziętek i Paulina Żuchowska, dzięki którym wszyscy dostaliśmy gorącą herbatę i wyśmienitą zupę.

Na zakończenie każdy uczestnik konkursu dostał pamiątkowy dyplom, smycz z logo żaglowca oraz koszulkę od Publicznej Szkoły Podstawowej Specjalnej Nr 52 w Szczecinie.

Natomiast opiekunowie placówek specjalnych otrzymali wykonane przez uczniów PSPS Nr 52 przy wsparciu Beaty Flis ozdobne żeglarskie butelki. Żaglownia Polsails wsparła nas pięknymi torbami żeglarskimi.

Na koniec konkursu odbyło się nagranie piosenki – подарunku dla nieobecnego ze względów zdrowotnych kapitana Jerzego Szkudlarka. Piosenka została wykonana przez jednego z opiekunów Artura Słowika.

Żaglowiec Kapitan Borchardt został ozdobiony na czas konkursu w łódeczki, malutkie żaglowce, kokardki, różnorodne ozdoby, które wykonało grono nauczycieli z PSPS Nr 52 a wśród nich byli: Joanna Krzych, Małgorzata Gamzатов, Anna Pelczar, Olga Komornicka, Aleksandra Zielenkiewicz, Agnieszka Zbiżek.

Całość konkursu była inicjatywą nauczyciela PSPS nr 52 w Szczecinie Agnieszki Zbiżek, przy ogromnej pomocy pozostałych nauczycieli i pracowników placówki. Szczególne podziękowania należą się dyrektor Magdalenie Borodziuk oraz całej załodze żaglowca Kapitan Borchardt i Fundacji Kapitan Borchardt. Serdecznie dziękujemy!.

Agnieszka Zbiżek

Zdjęcia: Jolanta Gałęzowska i Mieczysław Ircha

60 lat szkolnictwa szpitalnego w Szczecinie

Szkoła inna niż wszystkie...

„Sztuka to ogromna edukować w miejscach szczególnych – w placówkach szpitalnych, gdzie prócz wiedzy nauczyciel wykazać się musi empatią i serdecznością. Gdzie wyzwania są niecodzienne, niestandardowe i wymagają nietuzinkowego zaangażowania.

Tu nie ma miejsca na rutynę i bylejakość. Tu trzeba być Mistrzem. I tę sztukę mistrzowskiego bycia Nauczycielem-Przewodnikiem przez minionych lat 60. szkolnictwo szpitalne w Szczecinie realizuje wyróżniająco!.

Wychowankowie szkolnych i oświatowych placówek specjalnych. Na lądzie często „sprawni inaczej”, ale dobrze na ogół radzą sobie w naszych programowych działaniach i konkursach, a także w szkoleniach na wodzie i w naszych rejsach, na pokładach jachtów i żaglowców. Dzieci specjalnej troski, wymagają też specjalnego podejścia i serca ze strony wychowawców i nauczycieli, w tym Opiekunów SKEM przytycy placówkach. Mocną pozycję w naszym Programie wypracowało przez te minione lata kilka placówek szczecińskich – w tym m.in. Zespół Szkół Szpitalnych...

Szczególne miejsce w tych minionych już latach i w minionych działaniach miała nasza koleżanka śp. **Grażyna Hrycyna**, wieloletni Opie-

Podopieczni szkoły, w rejsach wycieczkowych po porcie, pod opieką śp. Grażyny Hrycyny i Anny Lubeckiej, i jedne z prac dzieci, nagrodzone w konkursach plastycznych.

kun SKEM w Zespole Szkół Szpitalnych, wspinała człowiek, niezwykle zaangażowana w pracę z podopiecznymi tych wyjątkowych szkół, z klasami w salach szpitalnych. Niestrudzenie organizowała tam konkursy marynistsyczne, zajęcia i spotkania z ludźmi morza, a potem zabierała dzieci na nasze rejsy po porcie, na „Dziewannie” i na żaglowcach, pozwalając zapomnieć im o cierpieniu szpitalnym. Niestety sama przegrała z ciężką chorobą, odeszła na wieczną edukacyjno-żeglarską wachtę, pożegnaliśmy w 2016 roku Grażynę na Cmentarzu Centralnym. Gdzieś w oceanie nieskończoności z pewnością żeglujecie nadal - zawsze radosna, jak na poniższych zdjęciach – żeglujecie z wieloma jej byłymi podopiecznymi...

Zespół Szkół Szpitalnych to „Szkoła inna niż wszystkie”, stąd też jej wychowankowie uczestniczyli tylko wyjątkowo w dłuższych rejsach szkoleniowych na jachtach czy żaglowcach, ale dużym powodzeniem cieszyły się takie formy działań jak konkursy plastyczne czy literackie, spotkania z ludźmi morza, itp. Corocznie mali pacjenci biorą też udział w rejsach wycieczkowych po porcie, w ramach Programu, z okazji **Dnia Dziecka**, a także na podobnych na żaglowcach, z okazji ich wizyt w Szczecinie, itp. We wszystkich tych działaniach pomagały i aktywnie w nich uczestniczyły – obok śp. **pani Grażyny** – też inne nauczycielki Zespołu, szczególnie ze szpitali przy Unii Lubelskiej i w Zdrojach, w tym najdłużej **Anna Lubecka** i **Bogusława Karpińska**, obie już na emeryturze. Wszystkie trzy brały też często udział w rejsach szkoleniowych dla nauczycieli – Opiekunów SKEM, wykorzystując potem własne doświadczenia w pracy z podopiecznymi – pacjentami szpitali. Szkoły szpitalne pozostają nadal w Programie, a Opiekunką SKEM jest obecnie Katarzyna Rupert...

Tekst i zdjęcia: Wiesław Seidler

Pałac Młodzieży w Szczecinie
Kiermasz świąteczny

Zdjęcia: Monika Wilczyńska

Pałac Młodzieży w Szczecinie
Mikołaj

Zdjęcia: Monika Wilczyńska

